AFRIKANISCHE FRUCHT-COMPAGNIE και INTERNATIONALE FRUCHTIMPORT GESELLSCHAFT WEICHERT κατά ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ και ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 10ης Φεβρουαρίου 2004 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις Τ-64/01 και Τ-65/01,

Afrikanische Frucht-Compagnie GmbH, με έδρα το Αμβούργο (Γερμανία),

Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert & Co., με έδρα το Αμβούργο,

εκπροσωπούμενες από τον G. Schohe, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

ενάγουσες,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από τους S. Marquardt και J.-P. Hix,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

και

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους G. Braun και M. Niejahr, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

εναγομένων,

που έχουν ως αντικείμενο αίτημα αποκαταστάσεως της ζημίας την οποία οι ενάγουσες υπέστησαν στο πλαίσιο υπολογισμού της ποσότητας αναφοράς των εναγουσών για το έτος 1999,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. García-Valdecasas, πρόεδρο, P. Lindh και J. D. Cooke, δικαστές,
γραμματέας: D. Christensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 6ης Μαΐου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

Κανονισμός (ΕΟΚ) 404/93

1 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 404/93 του Συμβουλίου, της 13ης Φεβρουαρίου 1993, για την κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της μπανάνας (ΕΕ L 47, σ. 1), υποκατέστησε, υπό τον τίτλο IV, από 1ης Ιουλίου 1993, τα διάφορα εθνικά καθεστώτα με ένα ενιαίο καθεστώς συναλλαγών με τις τρίτες χώρες. Ο κανονισμός αυτός διακρίνει μεταξύ των «κοινοτικών μπανανών», που παράγονται εντός της Κοινότητας, και των «μπανανών από τρίτες χώρες», που προέρχονται από τρίτες χώρες πλην των αφρικανικών κρατών, των κρατών της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), τις «παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ» και τις «μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ». Οι «παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ» και οι «μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ» αντιστοιχούσαν στις ποσότητες μπανανών που εξάγονταν από τις χώρες ΑΚΕ, και είτε δεν υπερέβαιναν είτε υπερέβαιναν τις ποσότητες που εξήγε παραδοσιακά καθένα από τα κράτη αυτά, όπως οι ποσότητες αυτές καθορίζονταν στο παράρτημα του κανονισμού 404/93.

2 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93, ως είχε πριν τροποποιηθεί, προέβλεπε ότι ανοίγεται κάθε έτος δασμολογική ποσόστωση δύο εκατομμυρίων τόνων (καθαρό βάρος) για τις εισαγωγές μπανανών τρίτων

χωρών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ. Στο πλαίσιο της δασμολογικής αυτής ποσοστώσεως, οι εισαγωγές μπανάνας από τρίτες χώρες υπέκειντο σε δασμό 100 ECU ανά τόνο, οι δε εισαγωγές μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ υπέκειντο σε μηδενικό δασμό. Το άρθρο 18, παράγραφος 2, του ιδίου κανονισμού, ως είχε πριν από την τροποποίησή του, προέβλεπε ότι οι εισαγωγές μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ και οι εισαγωγές μπανανών τρίτων χωρών, οι οποίες πραγματοποιούνται πέραν της ανωτέρω ποσοστώσεως, υπέκειντο σε δασμό ύψους 750 ECU και 850 ECU ανά τόνο αντιστοίχως.

3 Το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93 προέβλεπε την κατανομή της δασμολογικής ποσοστώσεως με τη χορήγηση ποσοστού 66,5 % για τους επιχειρηματίες που είχαν διαθέσει στην αγορά μπανάνες από τρίτες χώρες και/ή μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ (κατηγορία Α), 30 % για τους επιχειρηματίες που είχαν διαθέσει στην αγορά κοινοτικές μπανάνες και/ή παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ (κατηγορία Β) και 3,5 % για την κατηγορία των εγκατεστημένων στην Κοινότητα επιχειρηματιών οι οποίοι είχαν αρχίσει να διαθέτουν στην αγορά μπανάνες πλην των κοινοτικών μπανανών και/ή των παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ από το 1992 (κατηγορία Γ).

Κανονισμός (ΕΟΚ) 1442/93

4 Για την εφαρμογή του κανονισμού 404/93, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 10 Ιουνίου 1993, τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1442/93 περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καθεστώτος εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 142, σ. 6, στο εξής: καθεστώς του 1993). Το καθεστώς αυτό ίσχυσε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998 (βλ. σκέψη 24 κατωτέρω).

5 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1442/93 όριζε ως «επιχειρηματία» των κατηγοριών Α και Β, για την εφαρμογή των άρθρων 18 και 19 του

κανονισμού (ΕΟΚ) 404/93, τον οικονομικό παράγοντα που προέβη για λογαριασμό του σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες ενέργειες:

«α) αγόρασε από τους παραγωγούς άωρων μπανανών τρίτων χωρών, ή/και κράτους ΑΚΕ, ή, κατά περίπτωση, παρήγαγε μπανάνες, και στη συνέχεια τις απέστειλε και τις πώλησε στην Κοινότητα·

β) προμηθεύτηκε και έθεσε σε ελεύθερη κυκλοφορία ως κάτοχός τους άωρες μπανάνες και τις διέθεσε προς πώληση με σκοπό τη μεταγενέστερη πώλησή τους στην κοινοτική αγορά, [αφού] η επιβάρυνση με τους κινδύνους φθοράς ή απώλειας των προϊόντων εξομοιούται προς την επιβάρυνση με τον κίνδυνο που αναλαμβάνει ο κάτοχος του προϊόντος·

γ) ως κάτοχος άωρων μπανανών, τις έχει υποβάλει σε ωρίμανση πριν από τη διάθεσή τους στην αγορά της Κοινότητας.»

6 Οι επιχειρηματίες που προβαίνουν στις ανωτέρω περιγραφείσες ενέργειες υπό στοιχεία α' και β' αποκαλούνται στο εξής, αντίστοιχα, «πρωτογενείς εισαγωγείς» και «δευτερογενείς εισαγωγείς».

7 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 1442/93 προέβλεπε τα εξής:

«Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών καταρτίζουν ξεχωριστούς καταλόγους για τους επιχειρηματίες των κατηγοριών Α και Β και, για κάθε επιχειρηματία, καταγράφουν τις ποσότητες τις οποίες αυτός έχει διαθέσει σε εμπορία, κατά τη διάρκεια καθενός από τα τρία έτη πριν από το έτος που προηγείται του έτους για το οποίο έχει ανοίξει η δασμολογική ποσόστωση, υποδιαιρώντας αυτές τις ποσότητες ανάλογα με καθεμία από τις οικονομικές δραστηριότητες που περιγράφονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1. [...]»

8 Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 1442/93, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών όφειλαν να καθορίσουν, κάθε έτος, για κάθε επιχειρηματία των κατηγοριών Α και Β που ήταν εγγεγραμμένος στα μητρώα τους, τον μέσο όρο των ποσοτήτων που είχαν διατεθεί σε εμπορία κατά τη διάρκεια των τριών ετών πριν από το έτος που προηγείται του έτους για το οποίο έχει ανοίξει η ποσόστωση, υποδιαιρουμένων αναλόγως της φύσεως των δραστηριοτήτων που ασκούσε ο επιχειρηματίας σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού.

9 Το άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 1442/93 προέβλεπε ότι οι ποσότητες που είχαν διατεθεί σε εμπορία πολλαπλασιάζονταν με τους ακόλουθους συντελεστές σταθμίσεως αναλόγως των δραστηριοτήτων που περιγράφονταν στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού:

— δραστηριότητα α): 57 %,

— δραστηριότητα β): 15 %,

— δραστηριότητα γ): 28 %.

10 Το άρθρο 6 του κανονισμού 1442/93 όριζε τα εξής:

«Σε συνάρτηση με τον όγκο της ετήσιας δασμολογικής ποσόστωσης και το σύνολο των ποσοτήτων αναφοράς των επιχειρηματιών που αναφέρονται στο άρθρο 5, η Επιτροπή καθορίζει, εφόσον παρίσταται ανάγκη, τον ομοιόμορφο

συντελεστή μειώσεως για κάθε κατηγορία επιχειρηματιών, που πρέπει να εφαρμόζεται στην ποσότητα αναφοράς κάθε επιχειρηματία για να καθοριστεί η ποσότητα που κατανέμεται σ' αυτόν.

Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν αυτήν την ποσότητα για κάθε εγγεγραμμένο επιχειρηματία των κατηγοριών Α και Β και την γνωστοποιούν σ' αυτόν [...]»

Μεταβατικά μέτρα κατόπιν της προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας

11 Κατά τα έτη 1994 και 1995, η Επιτροπή θέσπισε μεταβατικά μέτρα προκειμένου να διευκολύνει τη μετάβαση από το υφιστάμενο καθεστώς στη Δημοκρατία της Αυστρίας, τη Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας (στο εξής: νέα κράτη μέλη) πριν από την προσχώρησή τους στην Κοινότητα, στο καθεστώς που απορρέει από την εφαρμογή των κανόνων περί κοινής οργανώσεως αγορών στον τομέα της μπανάνας. Έτσι, εξέδωσε τους εξής κανονισμούς:

— τον κανονισμό (ΕΚ) 3303/94, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, περί μεταβατικών μέτρων για την εισαγωγή μπανανών στην Αυστρία, στη Φινλανδία και στη Σουηδία κατά το πρώτο τρίμηνο του 1995 (ΕΕ L 341, σ. 46)·

— τον κανονισμό (ΕΚ) 479/95, της 1ης Μαρτίου 1995, περί μεταβατικών μέτρων για την εισαγωγή μπανανών στην Αυστρία και στη Σουηδία κατά το δεύτερο τρίμηνο του 1995 (ΕΕ L 49, σ. 18)·

— τον κανονισμό (ΕΚ) 1219/95, της 30ής Μαΐου 1995, περί μεταβατικών μέτρων για την εφαρμογή του καθεστώτος της δασμολογικής ποσοστώσεως για την εισαγωγή μπανανών μετά την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας κατά το τρίτο τρίμηνο του 1995 (ΕΕ L 120, σ. 20)·

— τον κανονισμό (ΕΚ) 1924/95, της 3ης Αυγούστου 1995, σχετικά με τα μεταβατικά μέτρα για την εφαρμογή του καθεστώτος δασμολογικής ποσόστωσης κατά την εισαγωγή μπανανών μετά την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας (ΕΕ L 185, σ. 24).

12 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 479/95:

«Οι κοινοτικοί επιχειρηματίες που έχουν διαθέσει στο εμπόριο στα νέα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια των τριών ετών της περιόδου αναφοράς 1991, 1992 και 1993 μπανάνες που κατάγονται από τρίτες χώρες εκτός των κρατών [ΑΚΕ], από τα κράτη ΑΚΕ καθώς και μπανάνες που έχουν συγκομιστεί στην Κοινότητα, ζητούν την εγγραφή τους από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών το αργότερο στις 15 Μαρτίου 1995 [...]»

13 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 3303/94 και το άρθρο 1, παράγραφος 1, των κανονισμών 479/95 και 1219/95 όριζαν, αντιστοίχως, για το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο τρίμηνο του 1995 ότι οι αρμόδιες αρχές των νέων κρατών μελών θα επέτρεπαν στους επιχειρηματίες που ήταν εγκατεστημένοι στο έδαφός τους και οι οποίοι είχαν εισαγάγει μπανάνες κατά τη διάρκεια ενός από τα έτη 1991, 1992 και 1993 να εισαγάγουν μπανάνες καταγωγής τρίτων χωρών εντός των ορίων των καθορισθεισών δασμολογικών ποσοστώσεων.

14 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, του κανονισμού 3303/94 και το άρθρο 1, παράγραφος 1, τρίτο και τέταρτο εδάφιο, των κανονισμών 479/95 και 1219/95 διευκρίνιζαν ότι:

«Για κάθε επιχειρηματία, η άδεια εισαγωγής δεν μπορεί να αφορά ποσότητα ανώτερη [αντιστοίχως του 30, 27 και 25 %] από τον μέσο όρο των ετησίων ποσοτήτων που έχει εισαγάγει κατά τη διάρκεια των ετών 1991, 1992 και 1993.

Η άδεια αυτή δεν προδικάζει την ποσοστιαία αναφορά που θα χορηγηθεί στον συγκεκριμένο επιχειρηματία για το 1995 κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του [κανονισμού 1442/93].»

15 Το άρθρο 1 του κανονισμού 1924/95 προέβλεπε το άνοιγμα ποσότητας 353 000 τόνων (καθαρό βάρος), πέραν της δασμολογικής ποσοστώσεως που προέβλεπε το άρθρο 18 του κανονισμού 404/93, για την εισαγωγή, στα νέα κράτη μέλη, μπανανών από τρίτες χώρες και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ για το έτος 1995. Οι εισαχθείσες ήδη ποσότητες σ' αυτά τα τρία κράτη μέλη βάσει των κανονισμών 3304/94, 479/95 και 1219/95 έπρεπε να καταλογιστούν στην πρόσθετη αυτή ποσότητα.

16 Το άρθρο 2 του κανονισμού 1924/95 όριζε:

«Για το τέταρτο τρίμηνο του έτους 1995, έχουν εκδοθεί πιστοποιητικά εισαγωγής, για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία [στα νέα κράτη μέλη], μπανανών προέλευσης τρίτων χωρών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ, μέχρι ύψους:

α) 91 500 τόνων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών στους επιχειρηματίες που διέθεσαν στην αγορά τις ανωτέρω μπανάνες [στα νέα κράτη μέλη], κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς 1991, 1992 και

1993 και έχουν εγγραφεί στα μητρώα κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού [...] 479/95·

β) 2 500 τόνων στους νέους επιχειρηματίες που είναι εγκατεστημένοι [στα νέα κράτη μέλη] και οι οποίοι πληρούν τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 3, παράγραφος 5, του κανονισμού [...] 1442/93 και οι οποίοι έχουν εγγραφεί στα μητρώα σύμφωνα με το κατωτέρω άρθρο 4.»

17 Κατά το άρθρο 3 του κανονισμού 1924/95:

«1. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 2, [στοιχείο] α', κάθε επιχειρηματίας μπορεί να ζητήσει, για το τέταρτο τρίμηνο του 1995, ένα ή περισσότερα πιστοποιητικά εισαγωγής για συνολική καθορισμένη ποσότητα ανάλογα με την μέση ετήσια ποσότητα μπανανών που έχουν διατεθεί στην αγορά κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού [...] 1442/93, στα νέα κράτη μέλη κατά τα έτη 1991-1993, στην οποία έχουν εφαρμοστεί συντελεστές σταθμίσεως που ορίζονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού και μετά την εφαρμογή, εφόσον είναι απαραίτητο, συντελεστής μείωσης που ορίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με την παράγραφο 3.

[...]

3. Εάν το άθροισμα των καθορισμένων ποσοτήτων για τους επιχειρηματίες αυτούς σύμφωνα με την παράγραφο 1 υπερβαίνει τους 91 500 τόνους, η Επιτροπή καθορίζει ομοιόμορφο συντελεστή μειώσεως που εφαρμόζεται στην καθορισμένη ποσότητα για κάθε επιχειρηματία.»

18 Το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 όριζε:

«Κατά τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς για κάθε περίοδο στην οποία περιλαμβάνεται στο έτος 1995, τα δικαιώματα όλων των επιχειρηματιών που έχουν εφοδιάσει τα νέα κράτη μέλη, για όλο το έτος 1995, θα καθοριστούν σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού [...] 1442/93.»

Κανονισμός (ΕΚ) 1637/98

19 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1637/98 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, για την τροποποίηση του κανονισμού 404/93 (ΕΕ L 210, σ. 28), επέφερε, με ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 1999, σημαντικές τροποποιήσεις στην κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της μπανάνας. Αντικατέστησε, μεταξύ άλλων, τα άρθρα 16 έως 20 υπό τον τίτλο IV του κανονισμού 404/93 με νέες διατάξεις.

20 Το άρθρο 16 του κανονισμού 404/93, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1637/98, όριζε τα εξής:

«[...]

Για τους σκοπούς [των διατάξεων του τίτλου IV του κανονισμού 404/93] νοούνται ως:

1) "παραδοσιακές εισαγωγές κρατών ΑΚΕ": οι εισαγωγές στην Κοινότητα μπανανών καταγωγής των κρατών που απαριθμούνται στο παράρτημα, μέχρι την ποσότητα 857 700 τόνων (καθαρό βάρος) ετησίως· [οι μπανάνες αυτές] ονομάζονται "παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ"·

2) "μη παραδοσιακές εισαγωγές κρατών ΑΚΕ": οι εισαγωγές στην Κοινότητα μπανανών καταγωγής κρατών ΑΚΕ, που δεν εμπίπτουν στον ορισμό του σημείου 1· [οι μπανάνες αυτές] ονομάζονται "μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ"·

3) "εισαγωγές τρίτων κρατών μη ΑΚΕ": οι μπανάνες που εισάγονται στην Κοινότητα καταγωγής τρίτων κρατών εκτός των κρατών ΑΚΕ· ονομάζονται "μπανάνες τρίτων κρατών".»

21 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1637/98, προέβλεπε το άνοιγμα ετήσιας δασμολογικής ποσοστώσεως 2,2 εκατομμυρίων τόνων (καθαρό βάρος) για τις εισαγωγές μπανανών τρίτων κρατών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ. Στο πλαίσιο της δασμολογικής αυτής ποσοστώσεως, οι εισαγωγές μπανανών τρίτων κρατών υπέκειντο σε δασμό 75 ECU ανά τόνο και οι μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ εισάγονταν ατελώς.

22 Το άρθρο 18, παράγραφος 2, του ιδίου κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1637/98, προέβλεπε το άνοιγμα, κάθε έτος, συμπληρωματικής δασμολογικής ποσοστώσεως 353 000 τόνων (καθαρό βάρος) για τις εισαγωγές μπανανών τρίτων κρατών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ. Στο πλαίσιο της δασμολογικής αυτής ποσοστώσεως, οι εισαγωγές μπανανών τρίτων κρατών υπέκειντο σε είσπραξη δασμού 75 ECU ανά τόνο και οι μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ εισάγονταν ατελώς.

23 Το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1637/98, είχε ως εξής:

«Η διαχείριση των δασμολογικών ποσοστώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφοι 1 και 2, καθώς και οι εισαγωγές παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο που στηρίζεται στον συνυπολογισμό των παραδοσιακών ροών συναλλαγών ("παραδοσιακοί/νεοαφιχθέντες").

Η Επιτροπή θεσπίζει τις απαιτούμενες λεπτομέρειες εφαρμογής σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 27.

Σε περίπτωση ανάγκης, άλλες κατάλληλες μέθοδοι μπορεί να θεσπιστούν.»

Κανονισμός (ΕΚ) 2362/98

24 Στις 28 Οκτωβρίου 1998, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 2362/98, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 404/93 σχετικά με το καθεστώς εισαγωγής μπανανών στην Κοινότητα (ΕΕ L 293, σ. 32, στο εξής: καθεστώς 1999). Σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού 2362/98, ο κανονισμός 1442/93 καταργήθηκε από την 1η Ιανουαρίου 1999.

25 Στο πλαίσιο του καθεστώτος 1999, η κατανομή της δασμολογικής ποσοστώσεως μεταξύ τριών διαφορετικών κατηγοριών επιχειρηματιών (Α, Β ή Γ) και η υποδιαίρεση των επιχειρηματιών των κατηγοριών Α και Β σύμφωνα με τις δραστηριότητες που αυτοί είχαν ασκήσει καταργήθηκαν. Το καθεστώς αυτό διέκρινε μεταξύ «παραδοσιακών επιχειρηματιών» και «νεοαφιχθέντων επιχειρηματιών».

26 Έτσι, το άρθρο 2 του κανονισμού 2362/98 όριζε, μεταξύ άλλων, ότι οι δασμολογικές ποσοστώσεις και οι παραδοσιακές ποσότητες ΑΚΕ που αναφέρονται, οι πρώτες, στο άρθρο 18, παράγραφοι 1 και 2, και, οι δεύτερες, στο άρθρο 16 του κανονισμού 404/93, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1637/98, χορηγούνται κατ' αναλογία:

— 92 % στους παραδοσιακούς εμπορικούς φορείς που ορίζονται στο άρθρο 3·

— 8 % στους νεοεμφανιζόμενους εμπορικούς φορείς που ορίζονται στο άρθρο 7.

27 Το άρθρο 3, του κανονισμού 2362/98 όριζε τα εξής:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως "παραδοσιακός εμπορικός φορέας" νοείται ο οικονομικός πράκτορας που είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου που καθορίζει την ποσότητά του αναφοράς, καθώς και κατά την καταχώρισή του, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5, ο οποίος εισήγαγε, για λογαριασμό του, πραγματικά κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, ελάχιστη ποσότητα μπανανών, προελεύσεως τρίτων χωρών ή/και των χωρών ΑΚΕ, για να τη θέσει προς πώληση αργότερα στην κοινοτική αγορά.

[...]»

28 Το άρθρο 4 του κανονισμού 2362/98 είχε ως εξής:

«1. Κάθε παραδοσιακός εμπορικός φορέας, που είναι καταχωρημένος σε ένα κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 5, λαμβάνει, για κάθε έτος, για το σύνολο των προελεύσεων που αναφέρονται στο παράρτημα Ι, εφάπαξ, μια ποσότητα αναφοράς που καθορίζεται σε συνάρτηση με τις ποσότητες μπανανών που εισήγαγε πράγματι κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

2. Για εισαγωγές που πραγματοποιούνται το 1999, στο πλαίσιο των δασμολογικών ποσοστώσεων και των παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ, η περίοδος αναφοράς αποτελείται από τα έτη 1994, 1995 και 1996.»

29 Το άρθρο 5 του κανονισμού 2362/98 όριζε τα εξής:

«[...]

2. Για τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς, κάθε εμπορικός φορέας ανακοινώνει στην αρμόδια αρχή κάθε χρόνο πριν από την 1η Ιουλίου:

α) το σύνολο των ποσοτήτων μπανανών καταγωγής από χώρες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι τις οποίες εισήγαγε πράγματι κατά τη διάρκεια καθενός από τα έτη της περιόδου αναφοράς,

β) τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο 3.

3. Η πραγματική εισαγωγή πιστοποιείται σωρευτικά:

α) με την προσκόμιση αντιγράφου των χρησιμοποιηθέντων πιστοποιητικών εισαγωγής για την ελεύθερη κυκλοφορία των ποσοτήτων που αναφέρονται, από τον δικαιούχο του πιστοποιητικού [...] και

β) με την απόδειξη πληρωμής των δασμών που εφαρμόζονται την ημέρα ολοκλήρωσης των τελωνειακών διατυπώσεων εισαγωγής, πληρωμής που πραγματοποιείται είτε απευθείας στις τελωνειακές αρχές είτε μέσω ενός εκτελωνιστή ή εξουσιοδοτημένου προσώπου.

Ο εμπορικός φορέας που προσκομίζει την απόδειξη ότι πλήρωσε τους τελωνειακούς δασμούς που εφαρμόζονταν κατά τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία μιας συγκεκριμένης ποσότητας μπανανών απευθείας στις τελωνειακές αρχές ή μέσω ενός εκτελωνιστή ή εξουσιοδοτημένου προσώπου, χωρίς να είναι ο δικαιούχος ή ο εκχωρητής του αντίστοιχου πιστοποιητικού εισαγωγής που χρησιμοποιήθηκε γι' αυτή την πράξη [...] θεωρείται ότι πραγματοποίησε πράγματι την εισαγωγή αυτής της ποσότητας, εάν έχει καταχωρηθεί σε ένα κράτος μέλος κατ' εφαρμογή του κανονισμού [...] 1442/93 ή/και αν έχει εκπληρώσει τους όρους που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό για την καταχώρηση ως παραδοσιακού εμπορικού φορέα. Οι εκτελωνιστές ή τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα δεν δύνανται να διεκδικήσουν την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου.

4. Για τους εμπορικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι [στα νέα κράτη μέλη], η απόδειξη των ποσοτήτων που τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία στα εν λόγω κράτη [...] το 1994 και έως και το τρίτο τρίμηνο του έτους 1995 παρέχεται με την έκδοση αντιγράφων των αντίστοιχων τελωνειακών εγγράφων, καθώς και των εγκρίσεων εισαγωγής που εκδόθηκαν από τις αρμόδιες αρχές και έχουν χρησιμοποιηθεί καταλλήλως.»

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

30 Οι ενάγουσες είναι επιχειρήσεις με έδρα το Αμβούργο (Γερμανία) οι οποίες εισάγουν και εμπορεύονται μπανάνες τρίτων χωρών ειδικότερα στα νέα κράτη μέλη. Ήσαν, κυρίως, πρωτογενείς εισαγωγείς και, παρεμπιπτόντως, δευτερογενείς εισαγωγείς.

31 Με δικόγραφα που πρωτοκολλήθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 20 Μαρτίου 2001 υπό τους αριθμούς Τ-64/00 και Τ-65/01, οι ενάγουσες άσκησαν τις παρούσες αγωγές αποζημιώσεως.

32 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία στις δύο αυτές υποθέσεις. Στο πλαίσιο μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, ζήτησε από τις ενάγουσες να απαντήσουν προφορικά σε ορισμένες ερωτήσεις κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

33 Με διάταξη του προέδρου του πέμπτου τμήματος του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 2003, αφού ακούστηκαν οι διάδικοι, οι υποθέσεις Τ-64/01 και Τ-65/01 ενώθηκαν λόγω συναφείας προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

34 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 6ης Μαΐου 2003.

Αιτήματα των διαδίκων

35 Στην υπόθεση Τ-64/01, η ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την αγωγή παραδεκτή·

— να υποχρεώσει το Συμβούλιο και την Επιτροπή να της καταβάλουν το ποσό των 1 358 228 ευρώ, επιπλέον τόκων με επιτόκιο 3,75 % ετησίως από την ημέρα δημοσιεύσεως της παρούσας αποφάσεως, καθώς και τόκους προς συμψηφισμό της επελθούσας από την 1η Ιανουαρίου 1999 νομισματικής υποτιμήσεως·

— να αναγνωρίσει ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποχρεούνται να αποκαταστήσουν οποιαδήποτε περαιτέρω ζημία που υπέστη ή θα υποστεί η ενάγουσα λόγω της εκδόσεως των κανονισμών 1637/98 και 2362/98·

— να διατάξει του διαδίκους να ανακοινώσουν στο Πρωτοδικείο, εντός προθεσμίας που αυτό θα καθορίσει, εκείνα τα ποσά που αναφέρονται στο τρίτο αίτημα για τα οποία οι διάδικοι συμφώνησαν ή, ελλείψει συμφωνίας, να καταθέσουν τα αιτήματά τους με συγκεκριμένα στοιχεία εντός της ίδιας προθεσμίας·

— να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.

36 Στην υπόθεση Τ-65/01, η ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την αγωγή παραδεκτή·

— να υποχρεώσει το Συμβούλιο και την Επιτροπή να της καταβάλουν το ποσό των 3 604 232 ευρώ, επιπλέον τόκων με επιτόκιο 2,9 % ετησίως από την ημέρα δημοσιεύσεως της παρούσας αποφάσεως, καθώς και τόκους προς συμψηφισμό της επελθούσας από την 1η Ιανουαρίου 1999 νομισματικής υποτιμήσεως·

— να αναγνωρίσει ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποχρεούνται να αποκαταστήσουν οποιαδήποτε περαιτέρω ζημία που υπέστη ή θα υποστεί η ενάγουσα λόγω της εκδόσεως των κανονισμών 1637/98 και 2362/98·

— να διατάξει τους διαδίκους να ανακοινώσουν στο Πρωτοδικείο, εντός προθεσμίας που αυτό θα καθορίσει, εκείνα τα ποσά που αναφέρονται στο τρίτο αίτημα για τα οποία οι διάδικοι συμφώνησαν ή, ελλείψει συμφωνίας, να καταθέσουν τα αιτήματά τους με συγκεκριμένα στοιχεία εντός της ίδιας προθεσμίας·

— να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.

37 Στις δύο υποθέσεις, το Συμβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει τις αγωγές ως απαράδεκτες καθόσον αυτές στρέφονται κατά του Συμβουλίου·

— να απορρίψει τις αγωγές ως αβάσιμες·

— να καταδικάσει τις ενάγουσες στα δικαστικά έξοδα.

38 Στις δύο υποθέσεις, η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει τις αγωγές ως αβάσιμες·

— να καταδικάσει τις ενάγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

39 Το Συμβούλιο, χωρίς να εγείρει τυπικά ένσταση απαραδέκτου δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, αμφισβητεί το παραδεκτό των αγωγών καθόσον στρέφονται κατ' αυτού. Παρατηρεί ότι, με εξαίρεση τον λόγο που αντλείται από την παράνομη ανάθεση αρμοδιοτήτων του στην Επιτροπή, οι ενάγουσες προσβάλλουν αποκλειστικά τα μέτρα που καταλογίζουν στο τελευταίο αυτό κοινοτικό όργανο και, ειδικότερα, ορισμένες διατάξεις του κανονισμού 2362/98. Υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία, μόνον τα όργανα της Κοινότητας, τα οποία πρέπει να διακρίνονται από την ίδια, έχουν την ιδιότητα του εναγομένου στα πλαίσια αγωγής (απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Ιουλίου 1995, Τ-572/93, Οδηγήτρια κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2025, σκέψη 22, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2000, Τ-201/99, Royal Olympic Cruises κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-4005, σκέψη 20).

40 Οι ενάγουσες θεωρούν ότι η ένσταση απαραδέκτου της αγωγής τους είναι αβάσιμη. Προβάλλουν ότι οι αγωγές στρέφονται κατά της Κοινότητας, σύμφωνα με τη διατύπωση του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ και ότι, εν προκειμένω, η Κοινότητα εκπροσωπείται όχι μόνον από την Επιτροπή, αλλά και από το Συμβούλιο. Με τον κανονισμό του 1637/98, το τελευταίο εξουσιοδότησε πράγματι την Επιτροπή να εκδώσει τον κανονισμό 2362/98, στον οποίο οφείλεται η προβαλλόμενη ζημία.

41 Σε απάντηση των επιχειρημάτων αυτών, αρκεί η διαπίστωση ότι, στο πλαίσιο της πέμπτης, έκτης και έβδομης αιτιάσεως, οι ενάγουσες αμφισβητούν ευθέως τη νομιμότητα ορισμένων πτυχών του κανονισμού 1637/98, ο οποίος εκδόθηκε από το Συμβούλιο.

42 Επομένως, η ένσταση απαραδέκτου των αγωγών, που προέβαλε το Συμβούλιο, πρέπει να απορριφθεί.

Επί της ουσίας

43 Οι ενάγουσες στηρίζουν τις αγωγές τους, κυρίως, στην ευθύνη της Κοινότητας λόγω παράνομης πράξεως και, επικουρικώς, στην ευθύνη της Κοινότητας λόγω νόμιμης πράξεως.

44 Επιβάλλεται, προτού το Πρωτοδικείο αποφανθεί επί των διαφόρων αιτιάσεων που επικαλούνται οι ενάγουσες προς στήριξη των αγωγών τους, καθόσον στηρίζονται στην ευθύνη της Κοινότητας λόγω παράνομης πράξεως, να γίνουν ορισμένες προκαταρκτικές παρατηρήσεις. Με τα υπομνήματά τους, πράγματι, οι ενάγουσες υπογραμμίζουν επανειλημμένως ότι οι αγωγές αυτές αφορούν τον καθορισμό της ποσότητάς τους αναφοράς για το έτος 1999, ισχυριζόμενες ότι το καθεστώς του 1999 περιελάμβανε τρεις «ιδιαιτερότητες» οι οποίες, συναφώς, ευνόησαν τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών σε σχέση με εκείνους των άλλων κρατών μελών. Δεδομένου ότι οι επικρίσεις που προβάλλουν κατά των τριών αυτών «ιδιαιτεροτήτων» απαντώνται σε πολλές από τις αιτιάσεις τους και αμφισβητούνται από την Επιτροπή, το Πρωτοδικείο φρονεί σκόπιμο να εξετάσει, κατ' αρχάς, αν αυτές είναι βάσιμες.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

Επιχειρήματα των διαδίκων

45 Οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι οι τρεις «ιδιαιτερότητες» του καθεστώτος του 1999 ευνόησαν τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών σε σχέση με εκείνους των άλλων κρατών μελών.

46 Πρώτον, επικρίνουν το γεγονός ότι με το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 2362/98 ορίστηκε, ως περίοδος αναφοράς για τις εισαγωγές που έπρεπε να πραγματοποιηθούν το 1999, τα έτη 1994 έως 1996. Κατ' εφαρμογήν των κανόνων του καθεστώτος του 1993, η περίοδος αναφοράς θα αντιστοιχούσε στα έτη 1995 έως 1997.

47 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες προβάλλουν ότι οι «προσωρινές» ποσότητες μπανανών τρίτων χωρών για τις οποίες επετράπη στους εισαγωγείς των νέων κρατών μελών να εισαγάγουν κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους 1995 υπερέβαιναν τις ποσότητες που μπορούσαν να εισαγάγουν αν, από 1ης Ιανουαρίου 1995, η δασμολογική ποσόστωση είχε προσαρμοστεί στην «αύξηση των αναγκών (2 200 000 τόνοι + 353 000 τόνοι)» και είχε κατανεμηθεί μεταξύ όλων των επιχειρηματιών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 1442/93. Ισχυρίζονται ότι οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών «ποτέ δεν έπρεπε να καταλογίσουν αυτές τις πλεονασματικές ποσότητες στις ποσότητες που είχαν χορηγηθεί για τις μεταγενέστερες περιόδους ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο να «εξουδετερώσουν» αυτές τις ποσότητες»και, επομένως, έλαβαν για το 1995, οριστικά, «πολύ υψηλότερες ποσότητες από εκείνες τις οποίες δικαιούνταν κανονικά βάσει της οργανώσεως των αγορών». Εκ τούτου συνάγουν ότι οι ποσότητες αναφοράς για το έτος 1999 είχαν καθοριστεί με βάση πολύ υψηλές ποσότητες όσον αφορά τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών και το έτος 1995.

48 Προκειμένου να αποδείξουν την ύπαρξη αυτών των «πλεονασματικών ποσοτήτων», οι ενάγουσες επικαλούνται τα εξής δύο επιχειρήματα:

— κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του έτους 1995, η δασμολογική ποσόστωση των 2 200 000 τόνων είχε ήδη χρησιμοποιηθεί μέχρι ποσοστού 90 %, δηλαδή 1 980 000 τόνοι, η οποία ποσότητα αντιπροσωπεύει πέραν του 75 % αυτής της δασμολογικής ποσοστώσεως που αυξήθηκε με την πρόσθετη ποσότητα των 353 000 τόνων (2 553 000 τόνοι), ήτοι 1 914 750 τόνοι·

— για τα ίδια τρίμηνα, οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών, κατ' εφαρμογήν των κανονισμών 3303/94, 479/95 και 1219/95, απέκτησαν το δικαίωμα να εισαγάγουν «προσωρινές» ποσότητες μπανανών τρίτων χωρών που αντιπροσώπευαν έως το 82 %, και όχι μόνον το 75 %, του μέσου όρου των ετήσιων ποσοτήτων των εισαγωγών τους κατά τα έτη 1991 έως 1993.

49 Για να αποδείξουν ότι οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών διατήρησαν οριστικά τις «προσωρινές πλεονασματικές» ποσότητες που τους είχαν έτσι χορηγηθεί για το έτος 1995 και να τις επικαλεστούν για τον καθορισμό της ποσότητάς τους αναφοράς για το έτος 1999, οι ενάγουσες προβάλλουν τα εξής τρία στοιχεία:

— από την έκτη και την ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1924/95 προκύπτει ότι η Επιτροπή έκρινε ότι δεν ήταν αναγκαίο να κατανεμηθεί, στο τέλος του έτους 1995, η δασμολογική ποσόστωση των 2 200 000 τόνων προσαυξημένη κατά την πρόσθετη ποσότητα των 353 000 τόνων μεταξύ όλων των επιχειρηματιών με βάση τα κριτήρια που όριζαν τα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού 1442/93·

— για τον υπολογισμό της «διαθέσιμης ποσότητας για το σύνολο των επιχειρηματιών για το τέταρτο τρίμηνο [του 1995]», η Επιτροπή έλαβε πλήρως υπόψη αυτές τις «προσωρινές» ποσότητες·

— η ποσότητα που λαμβάνεται μετά την αφαίρεση από την πρόσθετη ποσότητα των 353 000 τόνων του συνόλου των «προσωρινών» ποσοτήτων (258 671 τόνοι) και της ποσότητας που χορηγήθηκε στους νέους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών για το τέταρτο τρίμηνο του έτους 1995 (2 500 τόνοι) αντιστοιχεί περίπου στην ποσότητα που προέβλεψε η

Επιτροπή, στο άρθρο 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1924/95, υπέρ των παραδοσιακών επιχειρηματιών για τις εισαγωγές μπανανών τρίτων χωρών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ κατά το ίδιο τρίμηνο.

50 Τρίτον, οι ενάγουσες, επικαλούμενες τη διατύπωση του άρθρου 6 του κανονισμού 1924/95, ισχυρίζονται ότι οι ποσότητες αναφοράς για το έτος 1999 έπρεπε να καθοριστούν σύμφωνα με την κλείδα κατανομής που προβλέπουν τα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού 1442/93 και όχι σύμφωνα με το κριτήριο του «πραγματικού εισαγωγέα» των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 2362/98. Βασιζόμενες στη συνδυασμένη ανάγνωση των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 5 του κανονισμού 2362/98, υποστηρίζουν ότι η εφαρμογή αυτού του κριτηρίου είχε ως συνέπεια να επιφυλάσσονται στους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών οι ποσότητες αναφοράς του έτους 1999, στο μέτρο που οι ποσότητες αυτές καθορίστηκαν με βάση τις εισαγωγές μπανανών που πραγματοποιήθηκαν σ' αυτά τα κράτη κατά το έτος 1994 και τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους 1995. Προβάλλουν ότι η πραγματικότητα αυτών των εισαγωγών καθορίστηκε αποκλειστικά ενόψει της προσκομίσεως των σχετικών τελωνειακών εγγράφων και της αποδείξεως καταβολής των τελωνειακών δασμών, δηλαδή των αποδεικτικών στοιχείων που μόνον αυτοί οι επιχειρηματίες μπορούσαν να υποβάλουν αν ληφθεί υπόψη η επιλογή της περιόδου αναφοράς. Διευκρινίζουν ότι, αν οι ποσότητες αναφοράς για το 1999 είχαν καθοριστεί σε συνάρτηση με την κλείδα κατανομής που προβλέπουν τα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού 1442/93, οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών των οποίων η δραστηριότητα περιορίστηκε στην πληρωμή των τελωνειακών δασμών θα είχαν θεωρηθεί, το πολύ, ως δευτερογενείς εισαγωγείς και, επομένως, θα είχαν λάβει μόλις το 15 % των ποσοστώσεων. Αντιθέτως, οι επιχειρηματίες οι οποίοι, όπως οι ενάγουσες, είχαν προβεί σε αγορές, θα είχαν θεωρηθεί ως πρωτογενείς εισαγωγείς και, επομένως, θα ελάμβαναν το 57 % αυτών των ποσοστώσεων.

51 Πρωτίστως και καθ' όσον την αφορά, η Επιτροπή εκθέτει τους λόγους οι οποίοι δικαιολογούν την επιλογή των ετών 1994 έως 1996 ως περιόδου αναφοράς.

52 Αφενός, αναφέρει ότι με βάση τις ποσότητες οι οποίες είχαν εξαχθεί από τις κυριότερες χώρες προμηθευτές μπανανών τρίτων χωρών προς την Κοινότητα

κατά τα έτη αυτά υπολογίστηκαν τα μερίδια της δασμολογικής ποσοστώσεως αυτών των χωρών και η Επιτροπή δεν μπορούσε, επομένως, παρά να επιλέξει την ίδια περίοδο αναφοράς για να χορηγήσει τις ατομικές ποσότητες αναφοράς στους επιχειρηματίες.

53 Αφετέρου, ήταν αναγκασμένη να επιλέξει την περίοδο 1994-1996 επειδή, κατά τον χρόνο της εκδόσεως του κανονισμού 2362/98, τα οριστικά στοιχεία για τις πραγματικές εισαγωγές στην Κοινότητα ήταν γνωστά μόνο για την περίοδο αυτή, ενώ τα στοιχεία για το 1997 δεν ήταν παρά προσωρινά.

54 Εξάλλου, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, στη σκέψη 77 της αποφάσεώς του της 20ής Μαρτίου 2001, T-18/99, Cordis κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-913), το Πρωτοδικείο επιβεβαίωσε τη νομιμότητα της επιλογής των ετών 1994 έως 1996 ως περιόδου αναφοράς.

55 Η Επιτροπή αμφισβητεί, εν συνεχεία, ότι οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών έλαβαν τις «πλεονασματικές ποσότητες» και, επομένως, φρονεί ότι δεν υπήρχε λόγος να προβεί σε οποιαδήποτε «εξουδετέρωση» ή «καταλογισμό» στην προκειμένη περίπτωση.

56 Πρώτον, επικρίνει τους υπολογισμούς των εναγουσών (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω). Παρατηρεί, αφενός, ότι το γεγονός ότι, για τα τρία πρώτα τρίμηνα του 1995, τα πιστοποιητικά και οι άδειες εισαγωγής χορηγήθηκαν στο σύνολο της Κοινότητας μέχρι ποσοστού 90 % της ετήσιας ποσοστώσεως οδήγησε ακριβώς στην αύξηση αυτής της ποσοστώσεως με πρόσθετη ποσότητα 353 000 τόνων, αφού η ποσότητα αυτή αντιστοιχούσε στις ανάγκες των νέων κρατών μελών. Δεδομένου ότι δεν υπήρξε υπέρβαση της ποσότητας αυτής, η ετήσια ποσόστωση των 2 200 000 τόνων παρέμεινε στο σύνολό της στη διάθεση των παραδοσιακών επιχειρηματιών των άλλων κρατών μελών. Ισχυρίζεται,

αφετέρου, ότι, κατά τα ίδια τρίμηνα, οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών δεν χρησιμοποίησαν στην πράξη τις άδειές τους εισαγωγής για συνολική ποσότητα 258 671 τόνων, ήτοι 73 % περίπου της πρόσθετης ποσότητας.

57 Δεύτερον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι «ο προσωρινός χαρακτήρας του προσδιορισμού μιας ποσότητας δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην ότι αργότερα θα τροποποιηθεί». Ο όρος «προσωρινός» σημαίνει «ότι θα υπάρξει αργότερα οριστικός καθορισμός, αλλά δεν σημαίνει ότι ο καθορισμός αυτός θα προκύψει κατ' ανάγκην από τροποποίηση». Παρατηρεί ότι, στους κανονισμούς 3303/94, 479/95 και 1219/95, ανέφερε σαφώς ότι η χορήγηση των αδειών εισαγωγής δεν προδίκαζε τις ποσότητες αναφοράς που θα χορηγούνταν αργότερα στους επιχειρηματίες των κρατών μελών κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6 του κανονισμού 1442/93. Προσθέτει ότι ο κανονισμός 1924/95 «εκκαθάρισε» την πρόσθετη ποσότητα των 353 000 τόνων.

58 Τρίτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι οι ποσότητες που προορίζονταν για τους επιχειρηματίες οι οποίοι εξάγουν προς τα νέα κράτη μέλη διέφεραν από τις ποσότητες που αυτοί είχαν λάβει βάσει των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 1442/93 δεν είναι ούτε παράδοξο ούτε παράνομο, δεδομένου ότι «ακριβώς για να ελεγχθεί η νέα κατάσταση που προέκυψε από την προσχώρηση έπρεπε να εισαχθεί, κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα κανονιστική ρύθμιση, μεταβατική κανονιστική ρύθμιση καθορίζουσα ειδικότερα νέο προσωρινό υπολογισμό προς αντικατάσταση του παλαιοτέρου». Κατά την Επιτροπή, τούτο οφειλόταν στο ότι τα νέα κράτη μέλη προμηθεύονταν μπανάνες αποκλειστικά από τη Λατινική Αμερική και είχαν μόνον επιχειρηματίες της κατηγορίας Α. Το γεγονός ότι το έτος 1995 είχε περιληφθεί στην περίοδο αναφοράς για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων αναφοράς για το έτος 1999 δεν μπορεί επομένως να επικριθεί.

59 Τρίτον, η Επιτροπή αμφισβητεί τον ισχυρισμό ότι οι ποσότητες αναφοράς για το 1999 έπρεπε να είχαν καθοριστεί βάσει των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 1442/93. Πράγματι, ο κανονισμός αυτός καταργήθηκε από 1ης Ιανουαρίου 1999 και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 2362/98.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

60 Πρώτον, όσον αφορά τις επικρίσεις των εναγουσών σχετικά με την επιλογή των ετών 1994 έως 1996 μάλλον, παρά των ετών 1995 έως 1997, ως περιόδου αναφοράς για τις εισαγωγές του 1999, κρίνεται ότι οι επικρίσεις αυτές δεν είναι βάσιμες. Πράγματι, οι ενάγουσες δεν προσκόμισαν στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι ο ισχυρισμός της Επιτροπής, ότι κατά τον χρόνο εκδόσεως του κανονισμού 2362/98 αυτή δεν διέθετε ακόμη οριστικά στοιχεία σχετικά με τις πραγματικές εισαγωγές που πραγματοποιήθηκαν εντός της Κοινότητας το 1997, ήταν ανακριβής. Επιπλέον, δεν αμφισβήτησαν την εξήγηση της Επιτροπής ότι η περίοδος αναφοράς που προβλέφθηκε για τους επιχειρηματίες έπρεπε να αντιστοιχεί στην περίοδο που έπρεπε να ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό των μεριδίων της δασμολογικής ποσοστώσεως των κυριοτέρων προμηθευτριών χωρών (βλ. σκέψη 52 ανωτέρω). Τέλος, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, στη σκέψη 77 της προπαρατεθείσας αποφάσεώς του, Cordis κατά Επιτροπής, το Πρωτοδικείο επιβεβαίωσε ήδη τη νομιμότητα της επιλογής των ετών 1994 έως 1996 ως περιόδου αναφοράς.

61 Δεύτερον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι ενάγουσες ουδόλως απέδειξαν ότι οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών έλαβαν οριστικά, για το έτος 1995, «υψηλότερες ποσότητες από εκείνες που δικαιούνταν κανονικά δυνάμει της οργανώσεως αγορών».

62 Ειδικότερα, τα δύο επιχειρήματα τα οποία αυτές επικαλούνται για να αποδείξουν ότι οι ποσότητες μπανανών των τρίτων χωρών που επετράπη στους επιχειρηματίες αυτούς να εισαγάγουν κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους 1995 υπερέβαιναν τις ποσότητες τις οποίες θα μπορούσαν να εισαγάγουν αν, από 1ης Ιανουαρίου 1995, η δασμολογική ποσόστωση είχε αυξηθεί σε 2 553 000 τόνους και είχε κατανεμηθεί μεταξύ όλων των επιχειρηματιών βάσει των κριτηρίων των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 1442/93 (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω) δεν μπορούν να γίνουν δεκτά.

63 Προβάλλοντας τα επιχειρήματα αυτά, οι ενάγουσες πράγματι προβαίνουν σε ελλιπή ανάγνωση της μεταβατικής κανονιστικής ρυθμίσεως που θέσπισε η Επιτροπή μετά την προσχώρηση των νέων κρατών μελών (βλ. σκέψεις 11 έως 18 ανωτέρω), υπό την έννοια ότι εξετάζουν τους τρεις τριμηνιαίους κανονισμούς, δηλαδή τους κανονισμούς 3303/94, 479/95 και 1219/95, χωριστά από τον κανονισμό 1924/95 ενώ οι διάφοροι αυτοί κανονισμοί πρέπει να εξετάζονται στο σύνολό τους.

64 Έτσι, ναι μεν είναι αληθές ότι, αρχικά, οι διάφορες ποσοστώσεις που καθορίστηκαν με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 3303/94 και το άρθρο 1, παράγραφος 1, των κανονισμών 479/95 και 1219/95 (βλ. σκέψη 13 ανωτέρω) για την εισαγωγή μπανανών τρίτων χωρών από τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών για το πρώτο, δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του έτους 1995 έπρεπε να καταλογιστούν στη δασμολογική ποσόστωση των 2 200 000 τόνων, όμως, η κατάσταση αυτή μεταβλήθηκε με τον κανονισμό 1924/95. Η πρόσθετη ποσότητα των 353 000 τόνων που προστέθηκε με τον τελευταίο αυτόν κανονισμό πράγματι χορηγήθηκε για τις εισαγωγές μπανανών τρίτων χωρών και μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ στα νέα κράτη μέλη για ολόκληρο το έτος 1995 και οι ποσότητες για τις οποίες είχαν ήδη χρησιμοποιηθεί οι άδειες εισαγωγής για τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους 1995 τελικά καταλογίστηκαν στην πρόσθετη αυτή ποσότητα και όχι στη δασμολογική ποσόστωση των 2 200 000 τόνων (βλ. ένατη αιτιολογική σκέψη και άρθρο 1 του κανονισμού 1924/95). Όπως ορθώς τονίζει η Επιτροπή, κατ' αυτόν τον τρόπο η τελευταία αυτή δασμολογική ποσόστωση παρέμεινε εξ ολοκλήρου στη διάθεση των επιχειρηματιών των άλλων κρατών μελών.

65 Το διαθέσιμο υπόλοιπο της πρόσθετης ποσότητας για το τέταρτο τρίμηνο του έτους 1995 κατανεμήθηκε κατ' αναλογία, αντιστοίχως, 91 500 τόνων και 2 500 τόνων μεταξύ, αφενός, των επιχειρηματιών οι οποίοι είχαν διαθέσει στο εμπόριο μπανάνες τρίτων χωρών και μη παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ στα νέα κράτη μέλη κατά την περίοδο 1991-1993 και οι οποίοι είχαν εγγραφεί στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3 του κανονισμού 479/95 και, αφετέρου, των νέων επιχειρηματιών που ήταν εγκατεστημένοι στα νέα κράτη μέλη (βλ. ένατη και δέκατη αιτιολογική σκέψη και άρθρο 2 του κανονισμού 1924/95). Οι προαναφερόμενοι 91 500 τόνοι κατανεμήθηκαν μεταξύ των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών βάσει της μέσης ετήσιας ποσότητας μπανανών που είχαν διατεθεί στο εμπόριο στα νέα κράτη μέλη κατά τα έτη 1991 έως 1993 και δυνάμει των κριτηρίων των άρθρων 3 και

5 του κανονισμού 1442/93 (βλ. ένατη αιτιολογική σκέψη και άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1924/95).

66 Δεδομένου ότι οι συνολικές ποσότητες αναφοράς ανήλθαν σε 352 224 τόνους για τους επιχειρηματίες αυτούς, η Επιτροπή, για να προσδιορίσει την ποσότητα μπανανών τρίτων χωρών ή μη παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ που πρέπει να χορηγηθεί σε καθένα από τους εν λόγω επιχειρηματίες για το τέταρτο τρίμηνο του έτους 1995, εφαρμόζει το άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού 1924/95 εκδίδοντας τον κανονισμό (ΕΚ) 2008/95, της 18ης Αυγούστου 1995, για τον καθορισμό ενιαίου συντελεστή μειώσεως για τον προκαθορισμό της ποσότητας μπανάνας τρίτων χωρών ή μη παραδοσιακών ΑΚΕ που θα κατανεμηθεί σε κάθε επιχειρηματία για εισαγωγή στα νέα κράτη μέλη κατά το τέταρτο τρίμηνο του 1995 (ΕΕ L 196, σ. 3). Με τον κανονισμό αυτό, αποφάσισε ότι, στο πλαίσιο της πρόσθετης ποσότητας, «η ποσότητα που θα κατανεμηθεί σε κάθε επιχειρηματία [που] αναφέρεται στο άρθρο 2, στοιχείο α', του κανονισμού [...] 1924/95 για την περίοδο από 1η Οκτωβρίου έως 31 Δεκεμβρίου 1995 θα πρέπει να υπολογισθεί εφαρμόζοντας για κάθε επιχειρηματία την ποσότητα αναφοράς για εμπορία στα [νέα κράτη μέλη], που προσδιορίζεται βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού [...] 1924/95, τον ενιαίο συντελεστή μειώσεως 0,259778». Επιβάλλεται η υπόμνηση, συναφώς, ότι, σε καθέναν από τους τρεις τριμηνιαίους κανονισμούς της, η Επιτροπή είχε υπογραμμίσει ότι οι άδειες εισαγωγής που χορηγούνταν στους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών δεν προδίκαζαν τις ποσότητες αναφοράς που θα χορηγηθούν στους εν λόγω επιχειρηματίες, για το έτος 1995, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6 του κανονισμού 1442/93 (βλ. άρθρα 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 3303/94 και 1, παράγραφος 1, των κανονισμών 479/95 και 1219/95).

67 Εξάλλου, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το δεύτερο επιχείρημα που επικαλούνται οι ενάγουσες (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω) είναι ουσιαστικά αβάσιμο. Ναι μεν είναι αληθές ότι, κατ' εφαρμογήν των τριμηνιαίων κανονισμών, οι άδειες εισαγωγής μπορούσαν, για τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους 1995 και για τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών, να αφορούν ποσότητα αντιπροσωπεύουσα έως το 82 %, συνολικά, του μέσου όρου των εισαγόμενων ετήσιων ποσοτήτων από τους επιχειρηματίες αυτούς κατά τα έτη 1991, 1992 και 1993 (βλ. σκέψη 14 ανωτέρω), πάντως, από την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1924/95 προκύπτει ότι, για τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους 1995, οι άδειες αυτές χρησιμοποιήθηκαν μόνο για ποσότητα 258 671 τόνων, ήτοι 73 % περίπου αυτού του μέσου όρου.

68 Επομένως, το γεγονός ότι, κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους 1995, η δασμολογική ποσόστωση των 2 200 000 τόνων είχε ήδη χρησιμοποιηθεί για 1 980 000 τόνους, δηλαδή ποσότητα αντιπροσωπεύουσα περισσότερο του 75 % αυτής της δασμολογικής ποσοστώσεως προσαυξημένης κατά την πρόσθετη ποσότητα των 353 000 τόνων και ότι, για τα ίδια τρίμηνα, η άδεια εισαγωγής μπορούσε, για κάθε επιχειρηματία των νέων κρατών μελών, να αφορά ποσότητα αντιπροσωπεύουσα έως το 82 %, συνολικά, του μέσου όρου των ετήσιων εισαγομένων ποσοτήτων από τους επιχειρηματίες αυτούς κατά τα έτη 1991, 1992 και 1993 (βλ. σκέψη 48 ανωτέρω) ουδόλως αποδεικνύει ότι οι επιχειρηματίες αυτοί έλαβαν «πλεονασματικές» ποσότητες για τα εν λόγω τρίμηνα, ποσότητες τις οποίες εν συνεχεία διατήρησαν οριστικά.

69 Τρίτον, οι ενάγουσες δεν μπορούν να επικαλούνται λυσιτελώς το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 για να υποστηρίξουν ότι οι ποσότητες αναφοράς για το έτος 1999 έπρεπε να καθοριστούν σύμφωνα με την κλείδα κατανομής που προβλέπουν τα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού 1442/93 και όχι σύμφωνα με το κριτήριο του «πραγματικού εισαγωγέα» των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 2362/98. Πράγματι, όπως εκτίθεται λεπτομερώς στις σκέψεις 78 έως 85 κατωτέρω, ο κανονισμός 1442/93 καταργήθηκε από 1ης Ιανουαρίου 1999. Όσον αφορά ειδικότερα τις επικρίσεις που οι ενάγουσες προβάλλουν κατά του συστήματος αποδείξεως για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων μπανάνας που πραγματικά εισήχθησαν στα νέα κράτη μέλη το 1994 και κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1995, επιβάλλεται να παρατηρηθεί από τώρα ότι από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2001, Τ-52/99, T. Port κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-981, σκέψεις 85 έως 87), προκύπτει ότι η Επιτροπή μπορούσε νομίμως να θεσπίσει ένα τέτοιο σύστημα.

Επί της ευθύνης της Κοινότητας λόγω παράνομης πράξεως

70 Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η θεμελίωση εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, υπό την έννοια του άρθρου 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, εξαρτάται από την πλήρωση ενός συνόλου προϋποθέσεων, ήτοι: το παράνομο της συμπεριφοράς που προσάπτεται στα κοινοτικά όργανα, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της προσαπτόμενης συμπεριφοράς και της προβαλλόμενης ζημίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, 26/81, Oleifici Mediterranei κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982,

σ. 3057, σκέψη 16· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1996, T-175/94, International Procurement Services κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-729, σκέψη 44· της 16ης Οκτωβρίου 1996, T-336/94, Efisol κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1343, σκέψη 30, και της 11ης Ιουλίου 1997, T-267/94, Oleifici Italiani κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1239, σκέψη 20).

71 Στην προκειμένη περίπτωση, επιβάλλεται να εξεταστούν οι αγωγές ενόψει της πρώτης από τις προϋποθέσεις αυτές. Όσον αφορά την πρώτη προϋπόθεση, κατά τη νομολογία απαιτείται να αποδειχθεί η κατάφωρη παραβίαση κανόνων δικαίου που αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες (απόφαση του Δικαστηρίου της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5291, σκέψη 42). Όσον αφορά την επιταγή ότι η παραβίαση πρέπει να είναι κατάφωρη, το αποφασιστικό κριτήριο που επιτρέπει να θεωρηθεί ότι η προϋπόθεση αυτή συντρέχει είναι η εκ μέρους του οικείου κοινοτικού οργάνου πρόδηλη και σοβαρή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται στη διακριτική του ευχέρεια. Όταν το κοινοτικό αυτό όργανο δεν διαθέτει παρά αισθητά μειωμένο ή και ανύπαρκτο περιθώριο εκτιμήσεως, η απλή παράβαση του κοινοτικού δικαίου μπορεί να αρκεί προς απόδειξη της υπάρξεως κατάφωρης παραβιάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 2002, C-312/00 P, Επιτροπή κατά Camar και Tico, Συλλογή 2002, σ. I-11355, σκέψη 54· απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Ιουλίου 2001, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 και T-225/99, Comafrica και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1975, σκέψη 134).

72 Οι ενάγουσες προβάλλουν επτά αιτιάσεις προς στήριξη των αγωγών τους, καθόσον αυτές στηρίζονται στην ευθύνη της Κοινότητας λόγω παράνομης πράξεως:

— η πρώτη αιτίαση αντλείται από την παράβαση του άρθρου 6 του κανονισμού 1924/95 και την παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης·

— η δεύτερη αιτίαση αντλείται από την παραβίαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου και την παράβαση του κανονισμού 2362/98·

— η τρίτη αιτίαση αντλείται από την παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων·

— η τέταρτη αιτίαση αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας·

— η πέμπτη αιτίαση αντλείται από την παράνομη ανάθεση αρμοδιοτήτων από το Συμβούλιο στην Επιτροπή·

— η έκτη αιτίαση αντλείται από την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογίας·

— η έβδομη αιτίαση αντλείται από την παράβαση της αποφάσεως του οργάνου διακανονισμού των διαφορών (στο εξής: ΟΔΔ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).

Επί της πρώτης αιτιάσεως, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 6 του κανονισμού 1924/95 της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

— Επιχειρήματα των διαδίκων

73 Πρώτον, οι ενάγουσες ισχυρίζονται εκ νέου ότι η Κοινότητα παρέβη το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 επειδή καθόρισε την ποσότητά τους αναφοράς για το 1999 σύμφωνα με τα κριτήρια των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 2362/98 και όχι με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού 1442/93.

Υπενθυμίζουν ότι η περίοδος αναφοράς για το 1999 περιελάμβανε το έτος 1995 και ότι αυτές είχαν προμηθεύσει τα νέα κράτη μέλη κατά το τελευταίο αυτό έτος. Προβάλλουν ότι ο κανονισμός 1924/95 ίσχυε πάντοτε το 1999 και, επομένως, κατέστη άνευ αντικειμένου μετά την κατάργηση του κανονισμού 1442/93 και ότι το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 έχει ίδιο περιεχόμενο και ενσωματώνει τα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού 1442/93, στον οποίο παραπέμπει.

74 Δεύτερον, οι ενάγουσες προβάλλουν ότι το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 δημιούργησε γι' αυτές βάσιμες ελπίδες ως προς τον τρόπο κατά τον οποίο η ποσότητά τους αναφοράς θα καθοριζόταν για το 1999. Φρονούν ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να προβάλλει τη δική της συμπεριφορά, δηλαδή την κατάργηση του κανονισμού 1442/93, για να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των διαβεβαιώσεων που είχαν δοθεί. Κατ' αυτές, το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν μπορούν να επικαλούνται λυσιτελώς ούτε το άρθρο 7 και τη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1924/95, αφού αυτό το άρθρο περιορίζεται στο να προβλέπει τη δυνατότητα αυξήσεως της δασμολογικής ποσοστώσεως για το 1995 και αυτή η αιτιολογική σκέψη αναφέρεται αποκλειστικά στο εν λόγω άρθρο. Τέλος, υποστηρίζουν ότι αυτά τα κοινοτικά όργανα δεν μπορούν να αντλούν επιχείρημα από τις σκέψεις 101 και 102 της προπαρατεθείσας αποφάσεως T. Port κατά Επιτροπής, αφού το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 δεν είχε αμφισβητηθεί στην υπόθεση που οδήγησε στην απόφαση αυτή.

75 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή φρονούν ότι η πρώτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

76 Αφενός, υπενθυμίζουν ότι ο κανονισμός 2362/98 έθεσε σε εφαρμογή ένα νέο καθεστώς και κατάργησε, με το άρθρο 31 αυτού, τον κανονισμό 1442/93 από 1ης Ιανουαρίου 1999. Το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95, που παρέπεμπε στον κανονισμό 1442/93, δεν είχε επομένως εφαρμογή για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων αναφοράς για το έτος 1999. Προβάλλουν ότι ο ισχυρισμός των εναγουσών ότι ο κανονισμός 1924/95 ίσχυε ακόμη το 1999 είναι ανακριβής για πολλούς λόγους. Παρατηρούν, πρώτον, ότι ο κανονισμός αυτός περιελάμβανε μεταβατικά μέτρα τα οποία κατέστησαν αναγκαία από την προσχώρηση των

νέων κρατών μελών στην Κοινότητα και τα οποία απέβλεπαν στο να διευκολύνουν τη μετάβαση από το υφιστάμενο καθεστώς σ' αυτά τα κράτη πριν από την προσχώρησή τους στην κοινή οργάνωση αγορών στον τομέα της μπανάνας. Όμως, η μεταβατική αυτή φάση είχε περατωθεί προ πολλού το 1999. Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι ο κανονισμός 1924/95 βασιζόταν στο άρθρο 149, παράγραφος 1, της πράξης περί των όρων προσχωρήσεως των νέων κρατών μελών και των προσαρμογών των Συνθηκών στις οποίες στηρίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 1994, C 241, σ. 9) και το άρθρο αυτό δεν προέβλεπε τη δυνατότητα θεσπίσεως μεταβατικών μέτρων παρά μόνον έως την 31η Δεκεμβρίου 1997, η δε εφαρμογή τους περιοριζόταν έως την ημερομηνία αυτή. Δεύτερον, το Συμβούλιο και η Επιτροπή προβάλλουν ότι οι διατάξεις του κανονισμού 2362/98 πρέπει, ως μεταγενέστερος νόμος, να υπερισχύσουν επί των ενδεχόμενων διαφορετικών διατάξεων του κανονισμού 1924/95. Τρίτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το άρθρο 6 του τελευταίου αυτού κανονισμού ήταν εξάλλου ανεφάρμοστο το 1999 για λόγους ουσίας. Αναφέρει ότι, κατά την λήξη των μεταβατικών μέτρων, και επομένως από του έτους 1996, οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών έπρεπε να αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο όπως και εκείνοι των λοιπών κρατών μελών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 είχε προβλέψει όταν ακόμη το έτος 1995 περιλαμβανόταν στην περίοδο αναφοράς, ότι οι ποσότητες αναφοράς των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών έπρεπε να προσδιορίζονται σύμφωνα με τα γενικά κριτήρια των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 1442/93. Πάντως, αφού το καθεστώς του 1993 είχε στο μεταξύ αντικατασταθεί από εκείνο του 1999, δεν είχε νόημα να συνεχιστεί η διασφάλιση της μη διαφοροποιημένης εφαρμογής των καταργηθεισών διατάξεων σε όλα τα κράτη μέλη.

77 Αφετέρου, το Συμβούλιο και η Επιτροπή αμφισβητούν ότι το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 περιλαμβάνει διαβεβαιώσεις ως προς τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς για το έτος 1999. Υπενθυμίζουν ότι ο κανονισμός αυτός, εκτός από το ότι είχε εφαρμογή μόνο στο πλαίσιο του καθεστώτος 1993, είχε ως σκοπό να επιλύσει τα μεταβατικά προβλήματα και ανέφερε ρητά, στο άρθρο 7 αυτού και στη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη του, ότι οι διατάξεις του δεν προδίκαζαν τις αποφάσεις που το Συμβούλιο μπορούσε να λάβει καθώς και, ενδεχομένως, τις αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή τους. Εξάλλου, παραπέμπουν στις σκέψεις 101 και 102 της προπαρατεθείσας αποφάσεως T. Port κατά Επιτροπής. Το Συμβούλιο προσθέτει ότι οι ενάγουσες ουδόλως διευκρινίζουν ποιες είναι οι συγκεκριμένες ενέργειες στις οποίες προέβησαν, ενισχυμένες από τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη που επικαλούνται, και οι οποίες εξουδετερώθηκαν από τις μεταγενεστέρες πράξεις των κοινοτικών οργάνων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

78 Το πρώτο σκέλος αυτής της πρώτης αιτιάσεως, που αναφέρεται στην παράβαση του άρθρου 6 του κανονισμού 1924/95, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

79 Πράγματι, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι με τον κανονισμό 2362/98 είχε θεσπιστεί, από 1ης Ιανουαρίου 1999, ένα νέο καθεστώς εισαγωγής μπανανών εντός της Κοινότητας, ήτοι το καθεστώς 1999, που αντικατέστησε το καθεστώς του 1993, το οποίο είχε τεθεί σε εφαρμογή με τον κανονισμό 1442/93. Με το καθεστώς του 1999 καταργήθηκε ειδικότερα το σύστημα χορηγήσεως πιστοποιητικών εισαγωγής που προέβλεπε το καθεστώς του 1993, το οποίο βασιζόταν σε τρεις κατηγορίες επιχειρηματιών, σε μια υποδιαίρεση σύμφωνα με τρεις διαφορετικές οικονομικές δραστηριότητες καθώς και στην αναφορά στα τρία προγενέστερα έτη του έτους για το οποίο είχε χορηγηθεί δασμολογική ποσόστωση και το αντικατέστησε με σύστημα στηριζόμενο, κατ' ουσίαν, στη διάκριση μεταξύ «παραδοσιακών επιχειρηματιών» και «νεοεισερχομένων επιχειρηματιών» και στις ποσότητες μπανάνας που όντως είχαν εισαχθεί κατά τα έτη 1994 έως 1996. Ο κανονισμός 1442/93 καταργήθηκε έτσι ρητά, από 1ης Ιανουαρίου 1999, με το άρθρο 31 του κανονισμού 2362/98. Η ποσότητα αναφοράς των εναγουσών για το έτος 1999, επομένως, δεν μπορούσε να καθοριστεί με βάση τα κριτήρια των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 1442/93.

80 Βεβαίως, το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 όριζε τα εξής: «Κατά τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς για κάθε περίοδο στην οποία περιλαμβάνεται στο έτος 1995, τα δικαιώματα όλων των επιχειρηματιών που έχουν εφοδιάσει τα νέα κράτη μέλη, για όλο το έτος 1995, θα καθοριστούν σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού [...] 1442/93.» Πάντως, είναι προφανές ότι η διάταξη αυτή δεν μπορούσε να εφαρμοστεί παρά μόνο στο πλαίσιο του καθεστώτος που τέθηκε σε εφαρμογή με τον τελευταίο αυτό κανονισμό, στον οποίο παρέπεμπε, και τούτο μόνο κατά την περίοδο κατά την οποία ίσχυε ο κανονισμός, δηλαδή έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998. Τούτο επιρρωννύεται ειδικότερα από τον σκοπό του άρθρου 6 του κανονισμού 1924/95, ο οποίος συνίστατο στο να διασφαλίσει ότι, στο τέλος των μεταβατικών μέτρων που θεσπίστηκαν κατόπιν της προσχωρήσεως των νέων κρατών μελών, οι ποσότητες αναφοράς όλων των επιχειρηματιών, περιλαμβανομένων και εκείνων οι οποίοι είχαν εφοδιάσει τα τελευταία αυτά κράτη το 1995,

καθορίζονται ακριβώς σύμφωνα με τα ίδια κριτήρια. Όπως ορθώς παρατηρεί η Επιτροπή, ο σκοπός αυτός δεν είχε πλέον κανένα νόημα εφόσον το καθεστώς του 1993 είχε καταργηθεί και αντικατασταθεί με το καθεστώς του 1999.

81 Το δεύτερο σκέλος της πρώτης αιτιάσεως, που αναφέρεται στην παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, πρέπει επίσης να απορριφθεί ως αβάσιμο.

82 Πράγματι, δεν μπορεί να προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95 περιελάμβανε ακριβείς διαβεβαιώσεις οι οποίες δημιούργησαν στις ενάγουσες βάσιμες προσδοκίες ως προς τον καθορισμό της ποσοστώσεώς τους αναφοράς για το έτος 1999.

83 Συναφώς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, εφόσον τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως κατά την επιλογή των αναγκαίων για την εφαρμογή της πολιτικής τους μέσων, δεν δικαιολογούνται οι επιχειρηματίες να τρέφουν εμπιστοσύνη στη διατήρηση μιας υφιστάμενης καταστάσεως, η οποία μπορεί να μεταβληθεί με αποφάσεις που εκδίδουν τα όργανα αυτά εντός των ορίων της διακριτικής τους εξουσίας (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 28ης Οκτωβρίου 1982, 52/81, Faust κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 3745, σκέψη 27, και της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-280/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-4973, σκέψη 80). Τούτο ισχύει ιδίως σε τομείς όπως οι κοινές οργανώσεις αγορών, ο σκοπός των οποίων απαιτεί συνεχή προσαρμογή ανάλογα με τις μεταβολές της οικονομικής καταστάσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-133/93, C-300/93 και C-362/93, Crispoltoni κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-4863, σκέψεις 57 και 58· της 29ης Φεβρουαρίου 1996, C-296/93 και C-307/93, Γαλλία και Ιρλανδία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-795, σκέψη 59, και προπαρατεθείσα απόφαση T. Port κατά Επιτροπής, σκέψη 100).

84 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι ο προσδιορισμός των κριτηρίων για την αναγνώριση δικαιωμάτων με σκοπό τη χορήγηση των πιστοποιητικών ανάγεται στην επιλογή των αναγκαίων μέσων για την εφαρμογή της πολιτικής των

κοινοτικών οργάνων σε σχέση με την κοινή οργάνωση των αγορών μπανάνας, τα όργανα αυτά διέθεταν συναφώς περιθώρια εκτιμήσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι ενάγουσες δεν μπορούσαν να τρέφουν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη σχετικά με τη διατήρηση των κριτηρίων που πρόβλεπε το κοινοτικό καθεστώς του 1993 κατά τον προσδιορισμό της ποσότητας αναφοράς τους το 1999.

85 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η πρώτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη για καθένα από τα δύο σκέλη αυτής.

Επί της δευτέρας αιτιάσεως, που αντλείται από την προσβολή της αρχής της ασφαλείας δικαίου και την παράβαση του κανονισμού 2362/98

— Επιχειρήματα των διαδίκων

86 Πρώτον, οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι η Κοινότητα παραβίασε την αρχή της ασφαλείας δικαίου «λόγω του ότι εφάρμοσε αναδρομικά τον συντελεστή κατανομής του κανονισμού 2362/98 και ειδικότερα το κριτήριο του "πραγματικού εισαγωγέα" στις ποσότητες αναφοράς των ετών 1994 έως 1996». Οι ποσότητες αυτές καθορίστηκαν σε εποχή κατά την οποία ίσχυε διαφορετική κλείδα κατανομής, δηλαδή η προβλεπόμενη στον κανονισμό 1442/93, και αποτελούσαν κεκτημένη κατάσταση προγενέστερη του κανονισμού 2362/98.

87 Δεύτερον, οι ενάγουσες φρονούν ότι η Επιτροπή παρέβη τον ίδιο τον κανονισμό 2362/98, αφού, δεδομένου ότι δεν περιελάμβανε καμία διάταξη «για την αναδρομική του εφαρμογή», ο κανονισμός αυτός δεν μπορούσε να εφαρμοστεί παρά μόνο «σε [ποσότητες] αναφοράς οι οποίες δεν αποτελούσαν κεκτημένες καταστάσεις».

88 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή αντιτάσσουν, πρώτον, ότι η δεύτερη αυτή αιτίαση στηρίζεται σε εσφαλμένη αντίληψη της αρχής της ασφαλείας δικαίου.

89 Δεύτερον, το Συμβούλιο προβάλλει ότι οι ενάγουσες δεν διευκρινίζουν ποιος είναι ο κανόνας ο οποίος φέρεται ότι παραβιάστηκε με τον κανονισμό 2362/98. Η Επιτροπή φρονεί ότι ο κανονισμός αυτός δεν μπορεί να περιλαμβάνει καμιά αναδρομική διάταξη εφόσον δεν έχει κανένα αναδρομικό αποτέλεσμα. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή προσθέτουν ότι, εφόσον αυτός ο κανονισμός δεν εφαρμόστηκε αναδρομικά, δεν μπορεί να προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι η Κοινότητα τον παρέβη.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

90 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως ορθώς υπογραμμίζουν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, η αιτίαση που οι ενάγουσες αντλούν από την παραβίαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου ανάγεται σε εσφαλμένη αντίληψη της αρχής αυτής. Ναι μεν η αρχή αυτή απαγορεύει να ορίζεται η χρονική στιγμή ενάρξεως ισχύος μιας κοινοτικής πράξεως σε ημερομηνία προγενέστερη της δημοσιεύσεώς της, αντιθέτως, όμως, δεν εμποδίζει η πράξη αυτή να λαμβάνει υπόψη, για την εφαρμογή ενός καθεστώτος που έχει εφαρμογή μετά τη δημοσίευσή της, ορισμένα πραγματικά περιστατικά προγενέστερα αυτής.

91 Στην προκειμένη περίπτωση, ο κανονισμός 2362/98, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* στις 31 Οκτωβρίου 1998 και είχε ως σκοπό να θεσπίσει νέο καθεστώς εισαγωγής μπανανών εντός της Κοινότητας από 1ης Ιανουαρίου 1999, εφαρμοζόταν μόνο στις εισαγωγές μπανάνας που θα πραγματοποιούνταν από της τελευταίας αυτής ημερομηνίας. Το γεγονός ότι ο κανονισμός 2362/98 λαμβάνει υπόψη, για τον προσδιορισμό της ποσότητας αναφοράς που πρέπει να χορηγηθεί στους επιχειρηματίες στο πλαίσιο του καθεστώτος του 1999, τις εισαγωγές οι οποίες «όντως» πραγματοποιήθηκαν κατά την προγενέστερη περίοδο αναφοράς και προβλέπει ορισμένους κανόνες για την απόδειξη της πραγματικότητας αυτών των

εισαγωγών δεν είχε καμιά επίπτωση στην κεκτημένη ήδη κατάσταση πριν από τη δημοσίευση του κανονισμού αυτού και ειδικότερα δεν συνεπάγεται καμιά αμφισβήτηση των ποσοτήτων αναφοράς οι οποίες είχαν οριστεί στο πλαίσιο του καθεστώτος του 1993.

92 Δεδομένου ότι ο κανονισμός 2362/98 δεν είχε αναδρομική ισχύ, το δεύτερο σκέλος αυτής της δεύτερης αιτιάσεως πρέπει επίσης να απορριφθεί. Για τον ίδιο λόγο, είναι προφανές ότι ο κανονισμός αυτός δεν περιελάμβανε εξάλλου καμιά αναδρομική διάταξη.

93 Η αιτίαση που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου και την παράβαση του κανονισμού 2362/98 πρέπει επομένως να απορριφθεί.

Επί της τρίτης αιτιάσεως, που αντλείται από την προσβολή της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων

— Επιχειρήματα των διαδίκων

94 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν, πρώτον, ότι οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών αντιμετωπίστηκαν καλύτερα από την Κοινότητα κατά την προσχώρηση αυτών των κρατών, την 1η Ιανουαρίου 1995, απ' ό,τι οι επιχειρηματίες οι οποίοι ήσαν εγκατεστημένοι στη Γερμανία, στα κράτη μέλη της Μπενελούξ, στη Δανία και στην Ιρλανδία κατά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 404/93, την 1η Ιουλίου 1993, τούτο δε παρά το ότι όλοι αυτοί οι επιχειρηματίες βρίσκονταν σε παρόμοια κατάσταση. Φρονούν ότι κανένας αντικειμενικός λόγος δεν δικαιολογούσε αυτή την άνιση μεταχείριση, αλλά ότι επρόκειτο, στην πράξη, για την Κοινότητα να «προσφέρει ένα "δώρο" [στα νέα κράτη μέλη] προκειμένου να πείσει τις χώρες αυτές, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων προσχωρήσεως, να συγκατατεθούν στην οργάνωση της αγοράς».

95 Δεύτερον, ισχυρίζονται ότι, όσον αφορά τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς για το έτος 1999, οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών ευνοήθηκαν σε σχέση με εκείνους που ήσαν εγκατεστημένοι στη Γερμανία, στα κράτη της Μπενελούξ, στη Δανία και στην Ιρλανδία λόγω των τριών «ιδιαιτεροτήτων» του καθεστώτος του 1999 που μνημονεύονται στις σκέψεις 45 έως 50 ανωτέρω. Προβάλλουν ότι «η κατανομή των ποσοστώσεων για το 1999 κατέληξε σε κατανομή της αγοράς με βάση τα κράτη». Τέλος, αμφισβητούν τη λυσιτέλεια της εκ μέρους του Συμβουλίου παραπομπής στις σκέψεις 81 έως 89 της προπαρατεθείσας αποφάσεως T. Port κατά Επιτροπής, υπογραμμίζοντας ότι, στην υπόθεση που οδήγησε στην έκδοση της αποφάσεως αυτής, η ενάγουσα επέκρινε τη «νέα κλείδα κατανομής γενικώς» και όχι το αποτέλεσμα της εφαρμογής της για το 1999.

96 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι η αιτίαση που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

97 Θεωρούν, πρώτον, ότι το επιχείρημα που οι ενάγουσες αντλούν από τη σύγκριση μεταξύ της καταστάσεως των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών κατά την προσχώρηση αυτών των κρατών στην Κοινότητα και εκείνης των επιχειρηματιών οι οποίοι ήσαν εγκατεστημένοι στη Γερμανία, στα κράτη της Μπενελούξ, στη Δανία και στην Ιρλανδία, κατά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 404/93 είναι ανενεργό εφόσον οι αγωγές δεν αφορούν το καθεστώς του 1993, αλλά εκείνο του 1999. Το Συμβούλιο αμφισβητεί, εξάλλου, ότι η Κοινότητα θέλησε να προσφέρει ένα «δώρο» στην πρώτη κατηγορία επιχειρηματιών.

98 Δεύτερον, το Συμβούλιο, παραπέμποντας στις σκέψεις 81 έως 89 της προπαρατεθείσας αποφάσεως T. Port κατά Επιτροπής, ισχυρίζεται ότι οι αντίστοιχες καταστάσεις των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών και εκείνων οι οποίοι ήσαν εγκατεστημένοι στη Γερμανία, στα κράτη της Μπενελούξ, στη Δανία και στην Ιρλανδία ως προς τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς για το έτος 1999 δεν είναι παρόμοιες κατά την έννοια της νομολογίας. Με την απόφαση αυτή, το Πρωτοδικείο κατέδειξε σαφώς ότι το άρθρο 5, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού 2362/98 στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια και απέρριψε ως αβάσιμο το επιχείρημα που αντλήθηκε από την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, τόσο ως προς την κλείδα κατανομής γενικά όσο και ως προς το αποτέλεσμα της εφαρμογής της το 1999.

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι τα μεταβατικά μέτρα που θέσπισε το 1994 και το 1995 για την εισαγωγή μπανανών στα νέα κράτη μέλη καθώς και οι επικρινόμενες διατάξεις του κανονισμού 2362/98 δεν φέρουν το στίγμα καμιάς παρανομίας. Εξάλλου, αμφισβητεί ότι προέβη, το 1999, σε κατανομή της αγοράς με βάση τα κράτη.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

99 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το πρώτο σκέλος της αιτιάσεως αυτής, που στηρίζεται στη σύγκριση μεταξύ της καταστάσεως των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών κατά την προσχώρησή τους στην Κοινότητα, την 1η Ιανουαρίου 1995, και εκείνης των επιχειρηματιών που ήσαν εγκατεστημένοι στη Γερμανία, στα κράτη της Μπενελούξ, στη Δανία και στην Ιρλανδία κατά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 404/93, την 1η Ιουλίου 1993, ουδόλως ασκεί επιρροή. Πράγματι, οι υπό κρίση αγωγές αφορούν τη νομιμότητα του καθεστώτος του 1999, όπως τούτο διαμορφώθηκε με τους κανονισμούς 1637/98 και 2362/98, νομιμότητα η οποία ουδόλως μπορεί να αμφισβητηθεί με απλή επίκληση της καταστάσεως των εναγουσών υπό το καθεστώς που ίσχυσε προηγουμένως. Επιβάλλεται να παρατηρηθεί, επιπροσθέτως, ότι οι ενάγουσες ουδόλως απέδειξαν τον ισχυρισμό τους ότι η Κοινότητα θέλησε να «προσφέρει ένα "δώρο"» στα νέα κράτη μέλη προκειμένου να τα πείσει να συναινέσουν στην κοινή οργάνωση αγορών στον τομέα της μπανάνας.

100 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της αιτιάσεως αυτής, που αναφέρεται στη φερόμενη δυσμενή διάκριση μεταξύ των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών και εκείνων που ήσαν εγκατεστημένοι στη Γερμανία, στα κράτη της Μπενελούξ, στη Δανία και στην Ιρλανδία ως προς τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς για το έτος 1999, το σκέλος αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

101 Επιβάλλεται συναφώς η υπόμνηση ότι ο κοινοτικός νομοθέτης διαθέτει, στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, διακριτική ευχέρεια αντίστοιχη προς τις πολιτικές ευθύνες που του παρέχουν τα άρθρα 40 έως 43 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρα 34 ΕΚ έως 37 ΕΚ). Συνεπώς, μόνον η πρόδηλη ακαταλληλότητα ενός μέτρου που λαμβάνεται στον τομέα αυτό, σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει το αρμόδιο όργανο, μπορεί να επηρεάσει τη νομιμότητα του μέτρου (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Φεβρουαρίου 1990, C-267/88 έως C-285/88, Wuidart κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-435, σκέψη 14· της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-331/88, Fedesa κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-4023, σκέψη 14, και της 11ης Μαΐου 2000, C-56/99, Gascogne Limousin viandes, Συλλογή 2000, σ. I-3079, σκέψη 38).

102 Όμως, οι ενάγουσες ουδόλως αποδεικνύουν ότι οι τρεις «ιδιαιτερότητες» του καθεστώτος του 1999 κατά των οποίων βάλλουν ήταν προδήλως απρόσφορες. Πρώτον, όπως ήδη διαπιστώθηκε στη σκέψη 60 ανωτέρω, οι επικρίσεις που προβάλλουν κατά της επιλογής των ετών 1994 έως 1996 ως περιόδου αναφοράς είναι αβάσιμες. Δεύτερον, δεν αποδεικνύουν ότι οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών έλαβαν οριστικά, για το έτος 1995, μεγαλύτερες ποσότητες αναφορές απ' ό,τι εκείνες που θα δικαιούνταν βάσει της συνολικής δασμολογικής ποσοστώσεως των 2 553 000 τόνων και των κριτηρίων των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 1442/93 (βλ. σκέψεις 61 έως 68 ανωτέρω). Τρίτον, ο ισχυρισμός των εναγουσών ότι η ποσότητά τους αναφοράς για το έτος 1999 έπρεπε να καθοριστεί σύμφωνα με τα κριτήρια των άρθρων 3 και 5 του κανονισμού 1442/93 και όχι εκείνο του «πραγματικού εισαγωγέα», καθώς και οι επικρίσεις που διατυπώνουν κατά του συστήματος αποδείξεως για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων μπανάνας που πραγματικά εισήχθησαν στα νέα κράτη μέλη το 1994 και κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1995, δεν είναι βάσιμες, για τους λόγους που εκτίθενται ανωτέρω στις σκέψεις 69 και 78 έως 85 ανωτέρω.

103 Επομένως, η αιτίαση που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί της τέταρτης αιτιάσεως που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

104 Οι ενάγουσες προβάλλουν ότι οι διατάξεις του κανονισμού 2362/98 που καθορίζουν την περίοδο αναφοράς για το έτος 1999 και την κλείδα κατανομής είναι αντίθετες προς την αρχή της αναλογικότητας καθόσον είναι προφανώς απρόσφορες σε σχέση με τον στόχο που επιδιώκει ο κοινοτικός νομοθέτης.

105 Πρώτον, όσον αφορά αυτή την περίοδο αναφοράς, παρατηρούν εκ νέου ότι αυτή περιελάμβανε το έτος 1994, αλλά απέκλειε το έτος 1997. Ισχυρίζονται ακόμη ότι, λόγω του ειδικού κανόνα που προβλέπει το άρθρο 5, παράγραφος 4, του κανονισμού 2362/98 όσον αφορά την απόδειξη, μόνον οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών είχαν τη δυνατότητα να λάβουν τις ποσότητες αναφοράς για το έτος 1999 με βάση τις εισαγωγές τους σ' αυτά τα κράτη το 1994. Επομένως, οι ενάγουσες στερήθηκαν τη δυνατότητα να προβάλουν, προκειμένου να προσδιοριστεί η ποσότητά τους αναφοράς για το έτος 1999, το σύνολο των εισαγωγών που είχαν πραγματοποιήσει το 1994 στα κράτη αυτά. Όμως, τίποτε δεν δικαιολογούσε αντικειμενικά μια τέτοια «αναδιανομή», και ειδικότερα η έλλειψη πληροφοριών ως προς την πραγματικότητα των εισαγωγών οι οποίες πραγματοποιήθηκαν το 1997. Εξάλλου, αμφισβητούν τη λυσιτέλεια της εκ μέρους του Συμβουλίου παραπομπής στη σκέψη 77 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Cordis κατά Επιτροπής, παρατηρώντας ότι το Πρωτοδικείο, με την απόφαση αυτή, δεν αποφάνθηκε επί του ζητήματος της αναλογικότητας του επίμαχου μέτρου.

106 Δεύτερον, όσον αφορά την κλείδα κατανομής, οι ενάγουσες ισχυρίζονται εκ νέου ότι, για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων αναφοράς για το έτος 1999, στο μέτρο που αυτές βασίζονταν στις εισαγωγές στα νέα κράτη μέλη το 1994 και κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1995, η πραγματικότητα των εισαγωγών είχε εκτιμηθεί με βάση την απόδειξη πληρωμής των τελωνειακών δασμών. Το «κριτήριο πληρωμής των εισαγωγικών δασμών» είναι προφανώς απρόσφορο

προς τον στόχο που επιδιώκει στον τομέα αυτόν ο κοινοτικός νομοθέτης, δηλαδή «να διατηρήσει, κατά την κατανομή της δασμολογικής ποσοστώσεως, το κεκτημένο των επιχειρηματιών οι οποίοι, πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999, έφεραν τον εμπορικό κίνδυνο εισαγωγής μπανανών». Πράγματι, βάσει του κριτηρίου αυτού, λήφθηκαν υπόψη οι εισαγωγές που πραγματοποιήθηκαν στα νέα κράτη μέλη το 1994 ή κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα του 1995 μόνον «από την άποψη της θέσεώς τους σε ελεύθερη κυκλοφορία». Με άλλα λόγια, κατά τις ενάγουσες, η κλείδα κατανομής που προβλέπει ο κανονισμός 2362/98 οδήγησε στο να χορηγηθούν δικαιώματα μόνο στους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών και να στερήσει τους παραδοσιακούς προμηθευτές από τα κεκτημένα τους. Τέλος, αμφισβητούν το βάσιμο της εκ μέρους του Συμβουλίου και της Επιτροπής παραπομπής στις σκέψεις 94 και 95 της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2001, Τ-30/99, Bocchi Food Trade International κατά Επιτροπής (Συλλογή 2001, σ. II-943), αφού με την τελευταία αυτή απόφαση δεν εξετάστηκε «ο τομέας εφαρμογής και τα αποτελέσματα [αυτής] της κλείδας κατανομής».

107 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι οι διατάξεις του κανονισμού 2362/98 σχετικά με τον καθορισμό της περιόδου αναφοράς και την κλείδα κατανομής ήταν αναγκαίες και πρόσφορες.

108 Πρώτον, όσον αφορά την περίοδο αναφοράς, επαναλαμβάνουν τα ίδια επιχειρήματα με τα εκτεθέντα στις σκέψεις 51 έως 54 ανωτέρω.

109 Δεύτερον, όσον αφορά την κλείδα κατανομής, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υπενθυμίζουν ότι το άρθρο 5, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού 2362/98 θεσπίζει κανόνες αποδείξεως με τις όντως πραγματοποιηθείσες εισαγωγές. Φρονούν ότι η Επιτροπή μπορούσε, στο πλαίσιο της ευρείας εξουσίας της εκτιμήσεως, να βασιστεί, συναφώς, σε ένα αντικειμενικό κριτήριο όπως είναι η προσκόμιση των αντιγράφων των τελωνειακών εγγράφων, καθώς και οι κανονικές άδειες εισαγωγής. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 ήσαν αναγκαίες προκειμένου οι εισαγωγές που πραγματοποίησαν οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών το 1994 να μπορούν να ληφθούν υπόψη στον καθορισμό της ποσότητάς τους αναφοράς. Τέλος, παρατηρούν ότι, στις σκέψεις 94 και 95 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Bocchi Food Trade International κατά Επι-

τροπής, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το σύστημα κατανομής της δασμολογικής ποσοστώσεως που τέθηκε σε εφαρμογή με τον κανονισμό 2362/98 έπρεπε, κατ' αρχήν, να θεωρηθεί πρόσφορο για την επίτευξη του στόχου της δίκαιης κατανομής αυτής της ποσοστώσεως, έστω και αν, λόγω των διαφορετικών καταστάσεων στις οποίες βρίσκονται οι επιχειρηματίες, δεν έπληττε εξίσου το σύνολο των επιχειρηματιών αυτών.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

110 Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, οι ενάγουσες κλήθηκαν ειδικότερα να διευκρινίσουν προφορικά, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το περιεχόμενο της αιτιάσεώς τους που αντλούν από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και να εξηγήσουν ως προς τι διαφέρουν τα δύο σκέλη που την αποτελούν. Σε απάντηση της αιτήσεως αυτής, εξέθεσαν ότι είχαν προβάλει την αιτίαση αυτή επικουρικώς, για την περίπτωση που το Πρωτοδικείο θα έκρινε ότι η Επιτροπή είχε το δικαίωμα να προσδιορίσει τις ποσότητες αναφοράς για το έτος 1999 με βάση το κριτήριο του «πραγματικού εισαγωγέα» και ότι επέκριναν το «συνδυασμένο αποτέλεσμα» της επιλεγείσας περιόδου αναφοράς και του ειδικού κανόνα που προβλέπει στον τομέα της αποδείξεως το άρθρο 5, παράγραφος 4, του κανονισμού 2362/98.

111 Συναφώς, αρκεί η παρατήρηση ότι, όπως κρίθηκε ήδη στις σκέψεις 60, 69, 78 έως 85 και 102 ανωτέρω, οι επικρίσεις που διατυπώνουν οι ενάγουσες κατά της επιλογής των ετών 1994 έως 1996 ως περιόδου αναφοράς και κατά του συστήματος αποδείξεως για τον προσδιορισμό των ποσοτήτων μπανάνας που πραγματικά εισήχθησαν στα νέα κράτη μέλη το 1994 και κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1995 δεν είναι βάσιμες.

112 Επομένως, η αιτίαση που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας πρέπει να απορριφθεί.

Επί της πέμπτης αιτιάσεως, που αντλείται από την παράνομη ανάθεση αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου στην Επιτροπή

— Επιχειρήματα των διαδίκων

113 Οι ενάγουσες παρατηρούν ότι, δυνάμει του άρθρου 37, παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο, ΕΚ, στο Συμβούλιο εναπόκειται να νομοθετεί στον τομέα της κοινής αγροτικής πολιτικής. Αυτό το ίδιο θα πρέπει να θεσπίσει τα ουσιώδη στοιχεία του προς ρύθμιση τομέα, τούτο δε σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 37 ΕΚ. Φρονούν ότι δεν είχε επομένως το δικαίωμα να εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή, με το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1637/98, να καθορίσει ποιοι επιχειρηματίες, και μέχρι ποιες ποσότητες, θα δικαιούνταν μερίδιο των δασμολογικών ποσοστώσεων. Επικρίνουν επίσης το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν επεφύλαξε το δικαίωμα παρεμβάσεως ή ελέγχου και ισχυρίζονται ότι, αφού το κοινοτικό αυτό όργανο μεταβίβασε τις αρμοδιότητές του στον τομέα αυτόν στην Επιτροπή, τα κράτη μέλη δεν ήσαν πλέον σε θέση να υπερασπίσουν τους επιχειρηματίες οι οποίοι ήσαν εγκατεστημένοι στο έδαφός τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο προδήλως προσβλήθηκαν τα δικαιώματα των εναγουσών.

114 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή προβάλλουν ότι το σύστημα κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων οργάνων της Κοινότητας έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ των οργάνων που προβλέπεται από τη Συνθήκη και όχι την προστασία των ιδιωτών (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Μαρτίου 1992, C-282/90, Vreugdenhil κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-1937, σκέψη 20). Κατά συνέπεια, η παραβίαση της αρχής ως προς την ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή δεν μπορεί να θεμελιώσει ευθύνη της Κοινότητας.

115 Προσθέτουν ότι, εν πάση περιπτώσει, η εξουσιοδότηση που προβλέπει το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93, όπως τροποποιήθηκε με τον

κανονισμό 1637/98, ήταν σύμφωνη προς τις αρχές που ανέπτυξαν τα κοινοτικά δικαιοδοτικά όργανα σχετικά με την ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

116 Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι οι κανόνες περί κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων οργάνων της Κοινότητας έχει ως σκοπό τη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ των οργάνων που προβλέπεται από τη Συνθήκη και όχι την προστασία των ιδιωτών (βλ. υπό το πνεύμα αυτό, προπαρατεθείσα απόφαση Vreugdenhil κατά Επιτροπής, σκέψη 20). Κατά συνέπεια, ενδεχόμενη παράνομη ανάθεση αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου στην Επιτροπή δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

117 Εν πάση περιπτώσει, η αιτίαση αυτή δεν είναι βάσιμη.

118 Κατά το άρθρο 155, τέταρτη περίπτωση, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 211 ΕΚ), η Επιτροπή, προς διασφάλιση της λειτουργίας και αναπτύξεως της κοινής αγοράς, ασκεί τις αρμοδιότητες που της αναθέτει το Συμβούλιο για την εκτέλεση των κανόνων που αυτό θεσπίζει. Κατά πάγια νομολογία, από την οικονομία της Συνθήκης, υπό το πρίσμα της οποίας πρέπει να θεωρηθεί το άρθρο αυτό, καθώς και από τις απαιτήσεις της πρακτικής, προκύπτει ότι η έννοια της εκτελέσεως πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως. Επειδή η Επιτροπή είναι η μόνη που μπορεί να παρακολουθεί σταθερά και προσεκτικά την εξέλιξη των γεωργικών αγορών και να ενεργεί με την ταχύτητα που απαιτεί η κατάσταση, το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να της αναθέσει ευρείες αρμοδιότητες στον τομέα αυτό. Κατά συνέπεια, τα όρια των αρμοδιοτήτων αυτών πρέπει να εκτιμώνται με γνώμονα τους ουσιώδεις γενικούς στόχους της οργανώσεως της αγοράς (αποφάσεις της 17ης Οκτωβρίου 1995, C-478/93, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-3081, σκέψη 30, και της 30ής Σεπτεμβρίου

2003, C-239/01, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-10333, σκέψη 54). Έτσι, το Δικαστήριο έκρινε ότι, στον γεωργικό τομέα, η Επιτροπή έχει την εξουσία να θεσπίζει όλα τα αναγκαία ή πρόσφορα εκτελεστικά μέτρα για να θέτει σε εφαρμογή τη βασική ρύθμιση, αρκεί τα εν λόγω μέτρα να μην αντίκεινται προς τη ρύθμιση αυτή ή προς τους εκτελεστικούς κανόνες του Συμβουλίου (προπαρατεθείσες αποφάσεις Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, σκέψη 31, και Γερμανία κατά Επιτροπής, σκέψη 55).

119 Το Δικαστήριο έκρινε, εξάλλου, ότι έπρεπε να γίνει διάκριση μεταξύ, αφενός, των κανόνων οι οποίοι, επειδή είναι ουσιώδεις για το ρυθμιζόμενο θέμα, πρέπει να υπάγονται στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου και, αφετέρου, των κανόνων οι οποίοι, επειδή χρησιμεύουν μόνο για την εκτέλεση των πρώτων, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εξουσιοδοτήσεως προς την Επιτροπή (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1970, 25/70, Köster, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 617, σκέψη 6, και της 27ης Οκτωβρίου 1992, C-240/90, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-5383, σκέψη 36). Διευκρίνισε ότι χαρακτηρίζονται ως ουσιώδεις μόνον οι διατάξεις που έχουν ως σκοπό να μεταφέρουν τις βασικές κατευθύνσεις της κοινοτικής πολιτικής (προπαρατεθείσα απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 1992, Γερμανία κατά Επιτροπής, σκέψη 37). Το Δικαστήριο ανέφερε επίσης ότι, «εφόσον το Συμβούλιο καθόρισε με τον βασικό κανονισμό του τους ουσιώδεις κανόνες του ρυθμιζομένου θέματος, μπορεί να μεταβιβάσει στην Επιτροπή τη γενική εξουσία θεσπίσεως των σχετικών λεπτομερειών εφαρμογής χωρίς να πρέπει να διευκρινίσει τα ουσιώδη στοιχεία των ανατιθεμένων αρμοδιοτήτων και ότι, για να συμβεί αυτό, μια διατυπωθείσα κατά τρόπο γενικό διάταξη παρέχει επαρκή βάση εξουσιοδοτήσεως» (προπαρατεθείσα απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 1992, Γερμανία κατά Επιτροπής, σκέψη 41).

120 Στην προκειμένη περίπτωση, επιβάλλεται να κριθεί ότι το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού 404/93, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1637/98, το οποίο εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να θεσπίζει τις λεπτομέρειες διαχειρίσεως των δασμολογικών ποσοστώσεων και των εισαγωγών παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ, εκπληρώνει τις αρχές που θέτει η νομολογία και υπομνήσθηκαν ανωτέρω. Ειδικότερα, ορίζοντας, στη διάταξη αυτή, ότι «η διαχείριση των δασμολογικών ποσοστώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 18, παράγραφοι 1 και 2, καθώς και οι εισαγωγές παραδοσιακών μπανανών ΑΚΕ, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο που στηρίζεται στον συνυπολογισμό των παραδοσιακών ροών συναλλαγών ("παραδοσιακοί/νεοαφιχθέντες")», το Συμβούλιο περιέγραψε επαρκώς τα ουσιώδη στοιχεία της εκτελεστικής αρμοδιότητας που ανατέθηκε στην Επιτροπή.

121 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η αιτίαση που αντλείται από την παράνομη ανάθεση αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου στην Επιτροπή πρέπει να απορριφθεί.

Επί της έκτης αιτιάσεως, που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

122 Οι ενάγουσες φρονούν ότι, δεδομένου ότι η Κοινότητα είναι κοινότητα δικαίου, η εξωσυμβατική της ευθύνη στοιχειοθετείται όταν ο κοινοτικός νομοθέτης εκδίδει πράξη της οποίας το κύρος δεν μπορεί να ελεγχθεί λόγω ελλείψεως ή ανεπαρκούς αιτιολογίας. Η αιτίασή τους που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας διαρθρώνεται σε τρία σκέλη.

123 Πρώτον, οι ενάγουσες προβάλλουν ότι, στον κανονισμό 2362/98, η Επιτροπή δεν εξήγησε επαρκώς γιατί ήταν αναγκαίο να επιλεγούν τα έτη 1994 έως 1996 ως περίοδος αναφοράς.

124 Δεύτερον, υποστηρίζουν ότι ο κοινοτικός νομοθέτης δεν εξήγησε επαρκώς γιατί οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών είχαν διατηρήσει οριστικά τις «προσωρινές ποσότητες» που είχαν λάβει για τα τρία πρώτα τρίμηνα του έτους 1995 και να τις επικαλεστούν στο πλαίσιο καθορισμού της ποσότητάς τους αναφοράς για το έτος 1999.

125 Τρίτον, οι ενάγουσες προβάλλουν, με την απάντησή τους, ότι ο κοινοτικός νομοθέτης όφειλε, με τους κανονισμούς 1637/98 και/ή 2362/98, να διευκρινίσει τους λόγους για τους οποίους ήθελε να μην εφαρμόσει το άρθρο 6 του κανονισμού 1924/95.

126 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή προβάλλουν ότι η ευθύνη της Κοινότητας δεν μπορεί να θεμελιωθεί σε ανεπάρκεια της αιτιολογίας κανονιστικής πράξεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 1982, 106/81, Kind κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982, σ. 2885, σκέψη 14).

127 Προσθέτουν ότι, εν πάση περιπτώσει, οι κανονισμοί 1637/98 και 2362/98 είναι επαρκώς αιτιολογημένοι.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

128 Κατά πάγια νομολογία, η ευθύνη της Κοινότητας δεν μπορεί να θεμελιωθεί σε ενδεχόμενη ανεπάρκεια της αιτιολογίας κανονιστικής πράξεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου Kind κατά ΕΟΚ, προπαρατεθείσα, σκέψη 14· της 6ης Ιουνίου 1990, C-119/88, AERPO κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2189, σκέψη 20, και Cordis κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 79).

129 Εν πάση περιπτώσει, η αιτίαση που αντλείται από την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογίας είναι αβάσιμη.

130 Συγκεκριμένα, αφενός, η τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2362/98, η οποία αναφέρεται ειδικότερα στα «διαθέσιμα στοιχεία για τις πραγματοποιηθείσες εισαγωγές», εκθέτει επαρκώς τους λόγους για τους οποίους τα έτη 1994 έως 1996 έχουν επιλεγεί ως περίοδος αναφοράς.

131 Αφετέρου, τα δύο άλλα σκέλη της αιτιάσεως που αντλείται από την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογίας στηρίζονται σε εσφαλμένες αρχές (βλ. σκέψεις 60, 61 έως 68 και 102 ανωτέρω).

132 Η αιτίαση που αντλείται από την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογίας πρέπει επομένως να απορριφθεί.

Επί της έβδομης αιτιάσεως που αντλείται από την παράβαση της αποφάσεως του ΟΔΔ

— Επιχειρήματα των διαδίκων

133 Οι ενάγουσες προβάλλουν, κατ' αρχάς, ότι το ΟΔΔ συνήγαγε, με βάση έκθεση εκδοθείσα στις 12 Απριλίου 1999 από την ειδική ομάδα του ΠΟΕ, το ασυμβίβαστο προς τους κανόνες του ΠΟΕ του συστήματος χορηγήσεως των πιστοποιητικών εισαγωγής μπανανών που τέθηκε σε εφαρμογή με τους κανονισμούς 1637/98 και 2362/98. Στην έκθεσή του, η ειδική ομάδα του ΠΟΕ διαπίστωσε ειδικότερα παραβίαση των αρχών του πλέον ευνοημένου έθνους και της εθνικής μεταχειρίσεως των άρθρων II και XVII της Γενικής Συμφωνίας για το Εμπόριο Υπηρεσιών (ΓΣΕΥ). Ειδικότερα, έκρινε ότι, στηρίζοντας τη χορήγηση πιστοποιητικών εισαγωγής στην έννοια του «πραγματικού εισαγωγέα» και, επομένως, στη χρήση των πιστοποιητικών εισαγωγής κατά την περίοδο αναφοράς 1994-1996, η Κοινότητα μεταχειρίστηκε ευνοϊκότερα τους προμηθευτές υπηρεσιών οι οποίοι είχαν διαθέσει προς

εμπορία εντός της Κοινότητας παραδοσιακές μπανάνες ΑΚΕ και/ή κοινοτικές από εκείνους οι οποίοι είχαν διαθέσει προς εμπορία μπανάνες τρίτων χωρών. Η ειδική ομάδα κατέληξε στο ότι το κοινοτικό σύστημα χορηγήσεως των πιστοποιητικών εισαγωγής διαιώνιζε, επομένως, τα στοιχεία δυσμενούς διακρίσεως του προγενέστερου καθεστώτος, το οποίο είχε ήδη επικριθεί από το μόνιμο όργανο εφέσεων του ΠΟΕ στην από 9 Σεπτεμβρίου 1997 έκθεσή του.

134 Οι ενάγουσες υποστηρίζουν, εν συνεχεία, ότι η Κοινότητα, δεδομένου ότι ουδέποτε προσέβαλε την απόφαση αυτή του ΟΔΔ, δεσμεύεται απ' αυτή (γνωμοδότηση του Δικαστηρίου 1/91, της 14ης Δεκεμβρίου 1991, Συλλογή 1991, σ. I-6079, σκέψη 39). Όμως, «η Κοινότητα [έχει] παραβεί αυτό το υποχρεωτικό αποτέλεσμα επειδή εφάρμοσε και/ή παρακίνησε τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν [ως προς τις ενάγουσες] την οργάνωση αγορών [που προέκυψε από το καθεστώς του 1999] και, ειδικότερα, το κριτήριο του "πραγματικού εισαγωγέα" ως κλείδα κατανομής ακόμη και μετά την απόφαση του [ΟΔΔ»].

135 Τέλος, οι ενάγουσες προβάλλουν ότι, με την απόφασή του της 28ης Σεπτεμβρίου 1999, Τ-254/97, Fruchthandelsgesellschaft Chemnitz κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. II-2743, σκέψη 30), το Πρωτοδικείο άφησε ανοιχτό το ζήτημα αν «οι ιδιώτες μπορούν [...] να στηριχθούν στις αποφάσεις του [ΟΔΔ]». Παρατηρούν ότι, κατ' αντίθεση προς τις προσφεύγουσες στις υποθέσεις που οδήγησαν στην έκδοση των προπαρατεθεισών αποφάσεων Cordis κατά Επιτροπής, Bocchi Food Trade International κατά Επιτροπής και T. Port κατά Επιτροπής, δεν αναφέρονται, στην προκειμένη περίπτωση, στις ουσιαστικές διατάξεις του δικαίου του ΠΟΕ. Η αρχή της αμοιβαιότητας και των εκατέρωθεν πλεονεκτημάτων, στην οποία παραπέμπει η νομολογία για να στερήσει από τους ιδιώτες τη δυνατότητα να επικαλούνται απευθείας τις διατάξεις αυτές, δεν διαδραματίζει κανένα ρόλο «όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος στη Συνθήκη ηττάται σε διαδικασία επιλύσεως των διαφορών του ΠΟΕ και του γίνεται η υπόμνηση ότι δεσμεύεται από τη συγκεκριμένη απόφαση».

136 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή ισχυρίζονται ότι η φερόμενη παράβαση της αποφάσεως του ΟΔΔ δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας.

137 Υπογραμμίζουν, συναφώς, ότι, λόγω της φύσεως και της οικονομίας τους, οι συμφωνίες ΠΟΕ δεν περιλαμβάνονται, κατ' αρχήν, στους κανόνες βάσει των οποίων το κοινοτικό δικαιοδοτικό όργανο ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των κοινοτικών οργάνων (απόφαση του Δικαστηρίου της 23ης Νοεμβρίου 1999, C-149/96, Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1999, σ. I-8395, σκέψη 47). Το Συμβούλιο και η Επιτροπή, παραπέμποντας στις προπαρατεθείσες αποφάσεις Cordis κατά Επιτροπής, Bocchi Food Trade International κατά Επιτροπής και T. Port κατά Επιτροπής, ισχυρίζονται ότι οι κανόνες του ΠΟΕ δεν έχουν, κατ' αρχήν, ως αντικείμενο να παρέχουν δικαιώματα στους ιδιώτες και θεωρούν ότι το ίδιο ισχύει για τις δεσμευτικές αποφάσεις των οργάνων του ΠΟΕ. Πράγματι, οι κυβερνήσεις των κρατών μελών του ΠΟΕ διαθέτουν ορισμένο περιθώριο ως προς τις συνέπειες που μπορούν να συναγάγουν από τις αποφάσεις αυτές. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή παραπέμπουν επίσης στις σκέψεις 19 και 20 της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 14ης Οκτωβρίου 1999, C-104/97 P, Atlanta κατά Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Συλλογή 1999, σ. I-6983). Προσθέτουν ότι οι κανονισμοί 1637/98 και 2362/98 δεν αποβλέπουν στο να διασφαλίσουν την εκπλήρωση, στην κοινοτική έννομη τάξη, ειδικής υποχρεώσεως που αναλήφθηκε στο πλαίσιο του ΠΟΕ, ούτε οι κανονισμοί αυτοί παραπέμπουν ρητά σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών ΠΟΕ.

138 Τέλος, το Συμβούλιο παρατηρεί ότι οι κανονισμοί των οποίων οι ενάγουσες αμφισβητούν τη νομιμότητα θεσπίστηκαν σε ημερομηνία προγενέστερη εκείνης της εκδόσεως της αποφάσεως του ΟΔΔ για την οποία γίνεται λόγος. Επομένως, δεν μπορούν να προσάπτουν στην Κοινότητα ότι δεν τήρησε τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της αποφάσεως αυτής.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

139 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι μόνο στην περίπτωση που πρόθεση της Κοινότητας ήταν να εκπληρώσει μια ειδική υποχρέωση που αναλήφθηκε στο πλαίσιο του ΠΟΕ ή στην περίπτωση που η κοινοτική πράξη ρητώς παραπέμπει σε συγκεκριμένες διατάξεις των συμφωνιών που περιλαμβάνονται στα

παραρτήματα της Συμφωνίας ΠΟΕ εναπόκειται στο Δικαστήριο και στο Πρωτοδικείο να ελέγχουν τη νομιμότητα της σχετικής κοινοτικής πράξεως με βάση τους κανόνες του ΠΟΕ (προπαρατεθείσα απόφαση Πορτογαλία κατά Συμβουλίου, σκέψη 49).

140 Όμως, οι ενάγουσες ουδόλως διατείνονται ούτε, κατά μείζονα λόγο, αποδεικνύουν ότι, εκδίδοντας αντιστοίχως τους κανονισμούς 1637/98 και 2362/98, το Συμβούλιο και η Επιτροπή είχαν «την πρόθεση να εκπληρώσουν», κατά την έννοια της νομολογίας [βλ., όσον αφορά τη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου (GATT) του 1947, απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1991, C-69/89, Nakajima κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-2069, σκέψη 31], ειδικές υποχρεώσεις περιλαμβανόμενες στην από 12 Απριλίου 1999 έκθεση της ειδικής ομάδας του ΠΟΕ ή στην απόφαση του ΟΔΔ περί εγκρίσεως της εκθέσεως αυτής, ή ακόμη προγενέστερων πράξεων των οργάνων του ΠΟΕ. Ούτε διατείνονται, ούτε αποδεικνύουν, ότι αυτοί οι ίδιοι κανονισμοί παραπέμπουν ρητά σε συγκεκριμένες διατάξεις που απορρέουν από την έκθεση της 12ης Απριλίου 1999 της ειδικής ομάδας του ΠΟΕ ή της αποφάσεως περί εγκρίσεως της εκθέσεως αυτής, ή ακόμη προγενέστερων πράξεων των οργάνων του ΠΟΕ.

141 Επομένως, οι ενάγουσες δεν μπορούν να στηρίξουν τις αγωγές τους στη φερόμενη παράβαση αποφάσεως του ΟΔΔ.

142 Από το σύνολο των προηγούμενων σκέψεων προκύπτει ότι οι ενάγουσες δεν απέδειξαν την παράνομη συμπεριφορά που προσάπτουν στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή. Εφόσον δεν πληρούται μία από τις προϋποθέσεις θεμελιώσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, οι αγωγές, καθόσον στηρίζονται στην ευθύνη της Κοινότητας λόγω παράνομης πράξεως, πρέπει επομένως να απορριφθούν στο σύνολό τους χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιπές προϋποθέσεις θεμελιώσεως της ευθύνης αυτής (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, C-146/91, ΚΥΔΕΠ κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4199, σκέψη 81).

Επί της ευθύνης της Κοινότητας λόγω νόμιμης πράξεως

Επιχειρήματα των εναγουσών

143 Επικουρικώς, επικαλούμενες τη συνταγματική παράδοση που είναι κοινή στα κράτη μέλη και την κοινοτική νομολογία, οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι η ευθύνη της Κοινότητας μπορεί να θεμελιωθεί λόγω νόμιμης πράξεως των οργάνων της και καλούν το Πρωτοδικείο να αναγνωρίσει στην προκειμένη περίπτωση μια τέτοια ευθύνη.

144 Παραπέμποντας στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 1998, T-184/95, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-667), προβάλλουν ότι η ευθύνη αυτή προϋποθέτει ότι πληρούνται σωρευτικώς τρεις προϋποθέσεις, δηλαδή το υποστατό της φερομένης ζημίας, η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της εν λόγω ζημίας και της πράξεως που προσάπτεται στα κοινοτικά όργανα, καθώς και ο ασυνήθης και ειδικός χαρακτήρας της ζημίας αυτής. Ισχυρίζονται ότι οι προϋποθέσεις αυτές συντρέχουν στην προκειμένη περίπτωση.

145 Πρώτον, οι ενάγουσες ισχυρίζονται ότι η προβαλλόμενη ζημία είναι υποστατή, δηλαδή μετρήσιμη, και βεβαία, δηλαδή αμετάκλητη και οριστική.

146 Δεύτερον, υποστηρίζουν ότι υπέστησαν ασυνήθη και ειδική ζημία. Αφενός, οι εμπορικές τους δραστηριότητες στα νέα κράτη μέλη δεν συνεπάγονταν «ουσιώδεις κινδύνους που να συνδέονται με την προβαλλόμενη ζημία». Ειδικότερα, τίποτε δεν τους επέτρεπε να υποθέσουν ότι οι τρεις «ιδιαιτερότητες» που μνημονεύονται στις σκέψεις 45 έως 50 ανωτέρω θα εισάγονταν στο καθεστώς του 1999. Αφετέρου, προβάλλουν ότι οι επιβαρύνσεις που προκύπτουν από το ότι αυτά τα κράτη έχουν περιληφθεί στην κοινή οργάνωση αγορών στον τομέα της μπανάνας επιβλήθηκαν κατά τρόπο δυσανάλογο σε μια

ειδική κατηγορία επιχειρηματιών. Εξηγούν, συναφώς, ότι «οι επιχειρηματίες των [άλλων] κρατών μελών οι οποίοι προμήθευαν μπανάνες στα νέα κράτη μέλη πριν την προσχώρησή τους υπέστησαν [...] τρία σημαντικά μειονεκτήματα ενώ οι επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών επωφελήθηκαν από τα "δώρα προσχωρήσεως"».

147 Τρίτον, οι ενάγουσες προβάλλουν ότι η προβαλλόμενη ζημία καταλογίζεται ευθέως και αποκλειστικά στον κοινοτικό νομοθέτη.

148 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή αμφισβητούν ότι η αρχή της ευθύνης της Κοινότητας λόγω νόμιμης πράξεως των οργάνων της αναγνωρίστηκε ήδη στο κοινοτικό δίκαιο από τη νομολογία ή ότι μπορεί να συναχθεί από τη συνταγματική παράδοση που είναι κοινή στα κράτη μέλη.

149 Φρονούν ότι, εν πάση περιπτώσει, οι τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις που απαιτούνται για να μπορεί να θεμελιωθεί μια τέτοια ευθύνη δεν συντρέχουν στην προκειμένη περίπτωση. Πράγματι, πρώτον, οι ενάγουσες δεν απέδειξαν ότι υπέστησαν πραγματική και βέβαιη ζημία ούτε ότι η προβαλλόμενη ζημία μπορεί να καταλογιστεί ευθέως στη συμπεριφορά των οικείων κοινοτικών οργάνων. Δεύτερον, η ζημία αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ειδική, εφόσον οι ενάγουσες δεν περιλαμβάνονται σε μια ειδική κατηγορία επιχειρηματιών στους οποίους επιβλήθηκε δυσανάλογη επιβάρυνση σε σχέση με άλλους επιχειρηματίες. Εξάλλου, ο καθορισμός των ποσοτήτων αναφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 2362/98 στηρίχθηκε σε αντικειμενικά κριτήρια που είχαν εφαρμογή για όλους τους επιχειρηματίες οι οποίοι βρίσκονταν σε παρόμοια κατάσταση με εκείνη των εναγουσών. Τρίτον, η προβαλλόμενη ζημία δεν υπερβαίνει τα όρια των οικονομικών κινδύνων που είναι συμφυείς με τις δραστηριότητες στον οικείο τομέα.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

150 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, στην περίπτωση κατά την οποία θα αναγνωριζόταν στο κοινοτικό δίκαιο η αρχή της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας, η στοιχειοθέτηση μιας τέτοιας ευθύνης σημαίνει εν πάση περιπτώσει ότι πληρούνται σωρευτικώς τρεις προϋποθέσεις, δηλαδή το υποστατό της φερομένης ζημίας, η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της εν λόγω ζημίας και της πράξεως που προσάπτεται στα όργανα της Κοινότητας, καθώς και ο ασυνήθης και ειδικός χαρακτήρας της ζημίας αυτής (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2000, C-237/98 P, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-4549, σκέψεις 17 έως 19, και του Πρωτοδικείου της 6ης Δεκεμβρίου 2001, T-196/99, Area Cova κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3597, σκέψη 171).

151 Με την προπαρατεθείσα απόφασή του της 28ης Απριλίου 1998, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, επιβεβαιωθείσα με την προπαρατεθείσα απόφαση της 15ης Ιουνίου 2000, Dorsch Consult κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, το Πρωτοδικείο διευκρίνισε ότι η ζημία είναι «ειδική», όταν θίγει μια ειδική κατηγορία επιχειρηματιών κατά τρόπο δυσανάλογο σε σχέση με τους λοιπούς επιχειρηματίες και ότι η ασυνήθης ζημία υπερβαίνει τα όρια των οικονομικών κινδύνων που είναι σύμφυτοι με τις δραστηριότητες του οικείου τομέα, ενώ η κανονιστική πράξη στην οποία οφείλεται η προβαλλόμενη ζημία δεν δικαιολογείται από γενικό οικονομικό συμφέρον (σκέψη 80).

152 Η διττή αυτή προϋπόθεση προδήλως δεν συντρέχει στην προκειμένη περίπτωση.

153 Αφενός, η ποσότητα αναφοράς κάθε ενάγουσας για το έτος 1999 καθορίστηκε με βάση αντικειμενικά κριτήρια που περιλαμβάνονται στον κανονισμό 2362/98 και έχουν εφαρμογή αδιακρίτως για όλους τους επιχειρηματίες οι οποίοι βρίσκονται στην ίδια μ' αυτές κατάσταση. Ειδικότερα, οι διατάξεις του κανονισμού αυτού, τις οποίες επικρίνουν, αφορούν τις ενάγουσες κατά τον ίδιο τρόπο όπως κάθε άλλον παραδοσιακό επιχειρηματία ο οποίος είχε

προμηθεύσει με μπανάνες τα νέα κράτη μέλη το 1994 και/ή κατά τους τρεις πρώτους μήνες του 1995. Επομένως, δεν μπορεί να γίνεται λόγος για ειδικότερη θυσία στην οποία μόνον αυτές υποβλήθηκαν.

154 Αφετέρου, δεν υπήρξε υπέρβαση των οικονομικών κινδύνων που είναι σύμφυτοι με τις δραστηριότητες στον τομέα της μπανάνας. Συναφώς, αρκεί η υπόμνηση ότι τα κοινοτικά όργανα διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως στην επιλογή των μέσων που είναι αναγκαία για την πραγματοποίηση της πολιτικής τους, ειδικότερα σε τομέα όπως αυτός των κοινών οργανώσεων αγορών, στο αντικείμενο των οποίων επέρχονται συνεχείς προσαρμογές σε συνάρτηση με τις μεταβολές της οικονομικής καταστάσεως. Οι δραστηριότητες των εναγουσών εκτίθενται ειδικότερα στον κίνδυνο ενδεχομένων μεταβολών στο καθεστώς συναλλαγών με τα τρίτα κράτη που θεσπίστηκε με τον τίτλο IV του κανονισμού 404/93.

155 Επομένως, οι αγωγές, καθόσον στηρίζονται, επικουρικώς, στην ευθύνη της Κοινότητας λόγω νόμιμης πράξεως, πρέπει επίσης να απορριφθούν.

156 Οι αγωγές πρέπει επομένως να απορριφθούν στο σύνολό τους.

Επί των δικαστικών εξόδων

157 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι ενάγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά τους έξοδα και στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου και της Επιτροπής, που διατύπωσαν σχετικό αίτημα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει τις αγωγές.**

2) **Οι ενάγουσες φέρουν τα έξοδά τους καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν το Συμβούλιο και η Επιτροπή.**

García-Valdecasas Lindh Cooke

Δημοσιεύθηκε στο Λουξεμβούργο σε δημόσια συνεδρίαση στις 10 Φεβρουαρίου 2004.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Η Πρόεδρος

P. Lindh